

2026 Zima Winter

Magazín

Leo Express

CZ

TÉMA

Věčné
tajemství šifer

DESTINACE

Varšava –
srdce Polska

EN

TOPIC

The Eternal Mystery
of Encryption

DESTINATION

Warsaw –
the Heart of Poland

aquapalace
HOTEL ***** PRAGUE

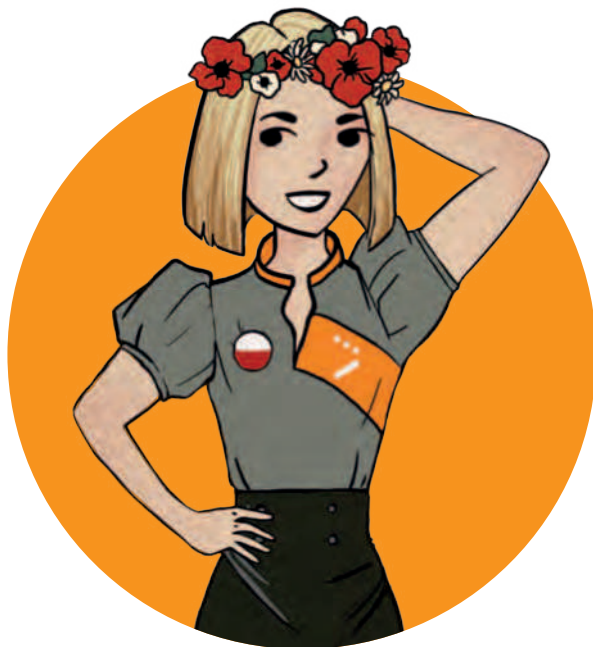
Jeden den nestačí..

Pobyty v Aquapalace Hotel Prague

www.aquapalacehotel.cz

Milí cestující,

CZ Slova spojují svět. Jsou mosty mezi lidmi, časem i myšlenkami. Proto jsme zimní vydání našeho magazínu zasvětili komunikaci, tedy umění dorozumět se napříč jazyky i kontinenty. Společně se vydáme po stopách šifer a tajných kódů, které po staletí pomáhaly lidem sdílet zprávy beze slov, písma nebo moderních technologií. Slova a jazyk budou rezonovat i v rozhovoru s Anatolem Svahilem, mistrem slam poetry, performerem a wikipedistou. Nahlédneme i do zákulisí provozu Leo Expressu. Naši dispečeri David a Gabriela vám totiž přiblíží, jak vypadá každodenní komunikace, bez níž by se nehnul žádný vlak ani autobus – od koordinace strojvedoucích a řidičů až po řešení nejrůznějších provozních situací.

Pokud se chystáte vyrazit na výlet, zveze vás do Varšavy, kde se setkává historie s moderní energií. Od března 2026 totiž do této polské metropole můžete cestovat naší novou přímou linkou z Prahy, Olomouce či Ostravy. Již od prosince navíc nabídneme denní vlakové spojení Prahy s Krakovem včetně spojů do a z Krakova kolem 14. hodiny, které jsou ideální pro dvoudenní výlet či prodloužený víkend. Na konci dubna 2026 spustíme také novou linku Praha – Staré Město u UH – Bratislava.

Věříme, že v cestování najdeme vždy společnou řeč. Přejeme vám příjemnou jízdu! •

Vaše Lea

Dear passengers,

EN Words connect the world. They build bridges between people, times, and thoughts. That is why we decided to dedicate the winter issue of our magazine to communication, that is the art of understanding and being understood. We will explore the world of encryptions and secret codes, and we will travel back in time to see how people have shared messages without words, writing or modern technologies. Words and language will be discussed in the interview with Anatol Svahilec, slam poetry champion, performer and wikipaedist. We will have a look behind the curtain of Leo Express operations to meet our dispatchers David and Gabriela who will show you the everyday communication which controls the movement of trains and busses.

If you are planning a journey, why not choose Warsaw, the junction of history and modern energy. Leo Express will launch its new direct line Prague – Olomouc – Ostrava – Warsaw in March 2026. From December 2025, daily trains will connect Prague with Krakow, including trains departing from Prague or arriving in Krakow at ca 2 p.m., which are ideal for weekend trips. At the end of April 2026, we will also launch a new line Prague – Staré Město u UH – Bratislava.

We believe that we will always find mutual understanding in our trains. We wish you a pleasant journey! •

Your Lea

DESTINACE | DESTINATION

- 10 Varšava – srdce Polska
Warszawa – serce Polski
Warsaw – the Heart of Poland

TÉMA | TOPIC

- 20 Mezi Adamem a Evou
Between Adam and Eve

TÉMA | TOPIC

- 28 Věčné tajemství šifer
The Eternal Mystery of Encryption

TÉMA | TOPIC

- 36 Od ohňů k telegrafu
From Fire to Telegraph

ROZHOVOR | INTERVIEW

- 52 Anatol Svahilec: věrozvěst slam poetry
a wiki maniak
Anatol Svahilec: Slam Poetry Apostle
and Wiki Maniac

PŘEDSTAVUJEME | INTRODUCTION

- 62 Gabriela a David: Neviditelní dirigenti provozu
Gabriela and David: Invisible Traffic Conductors

INSPIRACE | INSPIRATION

- 68 Vlákem za zdravím i pohodou
Train to Health and Wellbeing

CZ Bezpečná tiskovina

Obálka Magazínu Leo Express je ošetřena anti-mikrobiálním lakem, který z něj dělá bezpečnou tiskovinu. Časopis si tak mohou bezpečně prohlédnout všichni cestující, aniž by se stal přenašečem bakterií, plísní nebo virů.

EN Safe printout

The cover of this magazine is treated with anti-microbial coating, which makes it a safe printout. In this way, all passengers can look safely through it without the magazine becoming a carrier of bacteria, fungi and viruses.

Magazín Leo Express**Pro Leo Express vydává |
Published for Leo Express by:**

COT group s.r.o.
Garden Eleven
Kubánské nám. 1391/11
100 00 Praha 10 – Vršovice
IČO: 25098853

Redakční rada | Editorial board:

Eva Frindtová, Emil Sedlařík,
Lea Macíková, Petr Manuel Ulrych

Texty | Texts:

Jakub Jukl, Petr Manuel Ulrych,
Karol Nagy

Překlad | Translation:

Kateřina Šebková

Korektury | Proofreading:

Táňa Holasová

Foto | Photos:

Není-li uvedeno jinak,
jsou fotografie z Shutterstock.com |
Shutterstock.com – unless others
copyrights.

Foto na titulní straně | Cover photo:

Shutterstock.com

Grafická úprava a sazba |**Graphic Layout and Composition:**

Eva Zilvarová

Produkce | Production:

Julie Válková

Tisk | Print: Triangl, a.s.**Inzerce | Advertisements:**

COT group, s.r.o.
Tel.: +420 735 177 676
E-mail: inzerce@cot.cz
Vydavatel neručí za obsah inzerátů. |
The publisher carries no legal
responsibility for the content of
any advertisements appearing
in this magazine.

Registrace Ministerstva kultury České
republiky | Registration of the Ministry
of Culture of the Czech Republic:
MK ČR E 20950

Vychází 4× ročně |
Published 4 times a year

Místo vydávání | Place of publication:

Praha | Prague

Vydání | Publication:

prosinec 2025 – březen 2026
December 2025 – March 2026

Uzávěrka příštího vydání |**Copy Date of the Next Issue:**

22. 1. 2026 | 22 January 2026

Polsko

Slovensko

Česko

2026

jízdenky již
v prodeji

Nový směr cestování.

● Praha
○ Staré Město
● Bratislava

● Praha
○ Krakov
● Varšava

TEXT: -red-

FOTO: Martin Popelář, Shutterstock.com,
Městská kulturní zařízení Hranice

TIPY TIPY

6
TIPY

2

HRANICE
HRANICE

FENOMÉN IGRÁČEK V HRANICÍCH

Do poloviny února můžete v Muzeu a galerii Hranice na Staré radnici navštívit výstavu Fenomén Igráček a připomenout si hračku, která byla oblíbená v 70. a 80. letech. Nechybí historické hračky včetně legendární první postavičky zedníka z roku 1976, ale ani novější figurky. Těšit se můžete i na dvě originální postavičky vztahující se k městu Hranice.

THE IGRA PHENOMENON IN HRANICE

Until mid-February, the Igra Phenomenon exhibition in the Old Townhall in Hranice maps the story of the minifigure toys popular in the 1970s and 1980s. You can admire historical toys, including the legendary bricklayer figure of 1976, but also newer creations. The exhibition includes two unique minifigures referring to the town of Hranice.

Do / untill 15. 2. 2026
<https://muzeum-hranice.cz/>

OSTRAVSKÁ KAVÁRNA

V Ostravském muzeu probíhá výstava Ostravská kavárna, která návštěvníky provede historií kavárenského života v Ostravě od počátku 20. století až po současnost. Představuje příběhy legendárních ostravských kaváren Praha, Elektra, Fénix a Palace, autentické předměty z kavárenského prostředí, ale i témata spojená s produkcí a konzumací kávy.

THE OSTRAVA CAFÉ

The Ostrava Museum presents an exhibition entitled The Ostrava Café which takes the visitors on a tour of the coffeehouse scene in Ostrava from the early 20th century to the present, showing the life in the famous cafes Praha, Elektra, Fénix, or Palace, with authentic items and topics related to coffee making and drinking.

Do / until 27. 9. 2026
www.ostrmuz.cz

3

PRAHA
 PRAGUE

FESTIVAL JAPONSKÉHO FILMU EIGASAI 2026

Pražské Kino Lucerna bude v únoru hostit už 19. ročník japonského festivalu Eigasai. Festival japonského filmu a kultury uvádí české premiéry úspěšných snímků z posledních let i proslulá klasická díla. Každý rok jsou vybírány filmy různých žánrů a stář, známé i neznámé v České republice. Projekce budou v japonském znění s českými i anglickými titulky.

JAPANESE FILM FESTIVAL EIGASAI 2026

The Lucerna cinema in Prague will host the 19th year of the Eigasai festival in February. The festival of Japanese film and culture acquaints the Czech audience with successful recent works as well as famous classics. The programme includes titles of various styles, ages, and levels of popularity. The films are presented with Czech and English subtitles.

8.-15. 2. 2026
www.eigasai.cz

7
 TIPS

Augustiniánský dům: místo, které léčí duši

Objevte zážitek, který potěší i pod stromečkem

S příchodem zimních měsíců a blížícími se Vánocemi přichází i chvíle pro zpomalení, bilancování a hledání dáreků, které mají skutečný význam. Pokud letos toužíte darovat nebo si dopřát něco opravdu výjimečného, Wellness & spa hotel Augustiniánský dům****S v Luhačovicích je místem, které nabídne hluboký odpočinek, špičkovou gastronomii i péči o tělo a duši.

TEXT A FOTO: Hotel
Augustiniánský dům

8

ADVERTORIAL

CZ MÍSTO, KDE WELLNESS ZNAMENÁ VÍC

Už při vstupu do Augustiniánského domu pocítíte, že se ocitáte v prostoru s jedinečnou atmosférou. Vůně esenciálních olejů, hřejivé sauny, teplý bazén s masážními tryskami, a především rituály a masáže, které mají přesah do vašeho vnitřního světa.

CHRÁM MASÁŽÍ A MEDITAČNÍ ZAHRADY

Součástí wellness centra je i Chrám masáží a rituálů, prostor s orientální atmosférou, kde se pod rukama zkušených terapeutů ponoříte do opravdového klidu. Mezi nejoblíbenější procedury patří:

- Augustiniánská masáž s reflexní technikou
- Mentální detoxikace s prvky kraniosakrální terapie

Výjimečný koncept doplňuje Zahrada 6 smyslů a Meditační jurta „Péče od duši“, kde se můžete jednoduše zastavit, zpomalit a být jen tak sami se sebou. V dnešní uspěchané době jde o stále vzácnější luxus.

DARUJTE ZÁŽITKY

Augustiniánský dům je také místem, které inspiruje k darování. V hotelovém e-shopu www.augusto79.cz si můžete jednoduše zakoupit dárkové poukazy na wellness pobyty, masáže a rituály nebo degustační zážitek v restauraci, která drží dvě ocenění Zlatý lev v prestižní soutěži TOP LIFE a dvě čepice v žebříčku Gault & Millau. E-voucher vám dorazí i 23. prosince, ideální řešení i na poslední chvíli.

TIP na zimní romantický wellness pobyt: láhev AuGUSTO Prosecca jako dárek.

Plánujete-li si dopřát klid po svátečním shonu, využijte speciální nabídku pro období 25. 1. – 31. 3. 2026.

Při rezervaci romantického pobytu s masáží v termínech neděle–čtvrtek získáte jako dárek láhev AuGUSTO Prosecco v hodnotě 690 Kč.

Wellness & Spa hotel
Augustiniánský dům****S
A. Václavíka 241, Luhačovice
www.augustian.cz

Dárkové poukazy:
www.augusto79.cz
Rezervace: +420 577 113 666,
recepce@augustian.cz

ČESKO+

platforma pro modernizaci Česka

Networking

Odborné studie

Byznys, politika, média

Každodenní sdílení know-how

Přidej se k nám,
naskoč na náš Discord

Radim Ivan

spoluzakladatel ČESKO.plus

www.cesko.plus

VARŠAVA

CZ

srdce Polska

Hlavní město Polska je živým, pulzujícím velkoměstem, kde si podává ruku minulost s přítomností a budoucností. Ač Varšava patří k nejdynamičtěji se rozvíjejícím městům někdejší východní Evropy, přesto v jejích ulicích pocítíte i atmosféru historie, na kterou jsou Poláci právem tak hrdí.

10

DESTINACE

PL Warszawa – serce Polski

Stolica Polski to tętniące życiem, pulsujące miasto, w którym przeszłość ścisła dłonie z terażniejszością i przyszłością. Mimo, że jest to jeden z najdynamiczniej rozwijających się regionów dawnej Europy Wschodniej, na jego ulicach wciąż będzie można poczuć atmosferę historii, z której Polacy słusznie są tak dumni.

TEXT: Jakub Jukl
FOTO: Shutterstock.com

EN Warsaw – the Heart of Poland

The Polish capital is a vibrant metropolis blending the past with the present and future. Although it is one of the most dynamic and progressive regions in Central Europe, its streets breathe with history which makes its inhabitants justifiably proud.

CZ Varšava se stala sídelním městem polských králů až v roce 1596, kdy v této úloze nahradila Krakov. V tom se trochu liší od Prahy, která byla hlavním centrem Českých zemí po celou dobu své existence. Díky tomu je Varšava méně zahleděná do minulosti a její proměna v evropské velkoměsto je daleko rychlejší.

MĚSTO, KTERÉ VSTALO Z POPELA

Přispívá k tomu i skutečnost, že takřka všechny památky, které tu uvidíte, jsou do značné míry znovu vybudované až ve druhé polovině 20. století. Varšava se totiž během druhé světové války opakovaně stala dějištěm válečných událostí, takže na konci tohoto konfliktu zůstalo v troskách neuvěřitelných 85 % městské zástavby! Při poválečné obnově sice byly významné památky jako královský palác s přílehlým náměstím a jednotlivé kostely opět vybudovány v celé své kráse (a mnohdy opravdu nepoznaté, co všechno je na nich nové), zároveň však mnoho původních úzkých uliček bylo nahrazeno širokými bulváry a ulicemi pro auta. To, co se původně mohlo zdát jako nenahraditelná ztráta, ukazuje se stále více pro Varšavu příležitostí. Přestavba města totiž umožnila jeho moderní rozvoj nesvázaný starou urbanistickou dispozicí.

MĚSTO, KTERÉ SE NEVZDÁVÁ

Varšava byla hlavním městem polského království a po první světové válce i hlavním městem Polské republiky. Živou připomínkou této skutečnosti je typický červený královský hrad, v němž sídlili polští králové a do roku 1939 i prezident. Proč ne později? Inu proto, že během nacistické okupace byl hrad zničen a teprve v 70. letech 20. století znovu doslova od základů vybudován podle starých plánů a fotografií. Kupodivu válku přežila v úkrytech řada uměleckých děl, která →

PL Warszawa stała się siedzibą królów polskich dopiero w 1596 roku, kiedy to zastąpiła w tej roli Kraków. Pod tym względem różni się nieco od Pragi, która przez całe swoje istnienie była głównym ośrodkiem ziem czeskich. Dzięki temu Warszawa jest mniej skupiona na przeszłości, a jej transformacja w miasto europejskie przebiega znacznie szybciej.

MIASTO, KTÓRE POWSTAŁO Z POPIOŁÓW

Wynika to również z faktu, że niemal wszystkie zabytki, które tu zobaczysz, zostały w dużej mierze odbudowane dopiero w drugiej połowie XX wieku. Warszawa wielokrotnie stawała się sceną wydarzeń wojennych w czasie II wojny światowej, co spowodowało, że pod koniec tego konfliktu aż 85% zabudowy miasta pozostało w gruzach! W trakcie powojennej odbudowy odbudowano ważne zabytki, takie jak pałac królewski wraz z przylegającym do niego placem oraz poszczególnie kościoły w całej okazałości, ale jednocześnie wiele z pierwotnych wąskich uliczek zostało zastąpionych szerokimi bulwarami i ulicami dla samochodów. To, co na początku mogło wydawać się niepowetowaną stratą, staje się dla Warszawy coraz większą szansą. Odbudowa miasta umożliwiła jego nowoczesny rozwój, nieskrępowany starym układem urbanistycznym.

MIASTO, KTÓRE SIĘ NIE PODDAJE

Warszawa była stolicą Królestwa Polskiego, a po I wojnie światowej stolicą Rzeczypospolitej Polskiej. Żywym przypomnieniem tego faktu jest typowy czerwony zamek królewski, w którym mieszkali polscy królowie i do 1939 roku prezydenci. Dlaczego nie później? Otóż dlatego, że w czasie okupacji hitlerowskiej zamek został zniszczony i dopiero w latach 70-tych XX wieku został dosłownie odbudowany od podstaw według starych planów i fotografii. Co zaskakujące, szereg dzieł sztuki, które zdobiły →

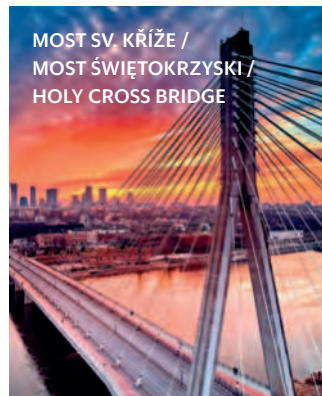
EN Warsaw became the seat of Polish kings in 1596, replacing Krakow. This makes it very different from Prague, which has been the Czech capital ever since it was founded. Warsaw is less particular about its historical value, which allows it to develop into a modern European metropolis much more quickly than Prague.

A TOWN THAT ROSE FROM ASHES

Most of the historical monuments you can see there are copies built in the second half of the 20th century. Warsaw had been repeatedly affected by World War II, with some 85 % of the buildings in ruins by the end of the war. After the war, the most important historical monuments, such as the royal palace with the adjacent square, or numerous churches, were built again. The builders meticulously followed the original plans, so that the new parts are often very hard to tell from the old ones. But many of the original narrow lanes were replaced with wide boulevards to allow for modern traffic. What might have seemed an irrecoverable loss then, proves a valuable opportunity now, as it allows for smooth modern development.

A CITY THAT NEVER GIVES UP

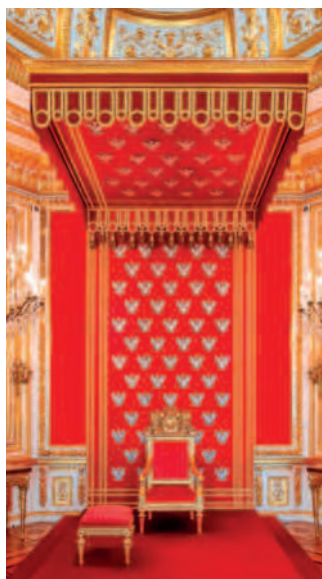
Warsaw was the capital of the Polish Kingdom, and after World War I, it became the capital of the Polish Republic. The red Royal Palace, formerly the seat of the kings, was the seat of the presidents until 1939. It was completely demolished during the Nazi occupation, and then rebuilt based on old plans and photographs in the 1970s. Miraculously, many original works of art survived the war in the cellars, and could return to the →

Do Vařavy se budete moci od března pohodlně svážet vlaky Leo Express.

Od marca będzie można wygodnie jeździć pociągami Leo Express do Warszawy.

From March 2026, you can travel to Warsaw comfortably by Leo Express trains.

CZ → zdobila interiéry původního hradu. Ta se sem po jeho obnově vrátila. Dnes zde sídlí Národní muzeum, jehož zlatým hřebem jsou dva Rembrandtovy obrazy.

Snad nejvýznamnější částí varšavské historie je Varšavské povstání proti nacistickým okupantům, které vypuklo v srpnu 1944. Tento marný, ale o to heroičtější boj polských obránců je stále živou součástí historie nejen samotného města, ale i celé země. Poláci jeho odkaz nejen pečlivě střeží, ale dodnes i velmi intenzivně prožívají. Památky na povstání můžete ve Varšavě potkat na každém kroku – jsou zde sochy, pomníky i pamětní desky na domech, které známe třeba i z Prahy či z našich dalších měst. Jen tam, kde je u nás na desce vytesáno jedno či dvě jména, jsou jich běžně ve Varšavě zvěčněny desítky... Určitě navštívte také Muzeum a archiv Varšavského povstání ve čtvrti Wola. Je moderně pojaté,

PL → wnętrza pierwotnego zamku, przetrwało wojnę w kryjówkach. I powróciły tu po odrestaurowaniu. Dziś mieści się w nim Muzeum Narodowe, którego główną atrakcją są dwa obrazy Rembrandta.

Być może najważniejszym rozdziałem historii Warszawy jest Powstanie Warszawskie przeciwko hitlerowskiemu okupantowi, które wybuchło w sierpniu 1944 roku. Ta daremna, ale tym bardziej heroiczna walka polskich obrońców jest wciąż żywą częścią historii nie tylko samego miasta, ale i całego kraju. Polacy nie tylko pieczołowicie strzegą jego spuścizny, ale także przeżywają ją bardzo intensywnie do dziś. Pomniki powstania w Warszawie można spotkać na każdym kroku – na domach, znajdują się pomniki, rzeźby i tablice pamiątkowe. Tylko tam, gdzie na tablicy wyryte są jedno lub dwa nazwiska w naszym kraju, w Warszawie uwiecznia się ich zwykle dziesiątki...

EN → palace after the renovation. Today, it hosts the National Museum where you can admire, among many other exhibits, two paintings by Rembrandt.

One of the most notable parts of the town's history is the Warsaw Uprising of August 1944. Still remembered, revered, and strongly felt, the heroic, albeit futile, struggle of the Polish defenders remains a powerful memento not only for the city, but for the whole country. You can see monuments of the uprising all over the city – there are statues, memorials, or plaquettes on houses. Indeed, we have them too in Prague and other towns, only where you would find one or two names in Prague, in Warsaw there will be dozens. Also, be sure to visit the Warsaw Uprising Museum and Archive in the neighbourhood of Wola. The modern exhibition

POMNÍK VARŠAVSKÉHO
POVSTÁNÍ /
POMNIK POWSTANIA
WARSZAWSKIEGO /
WARSAW UPRISING
MONUMENT

CZ → a přesto, či právě proto ve vás zanechá silný dojem...

MĚSTO, KTERÉ MÍŘÍ VYSOKO

A současná Varšava? Z té se rychle stává moderní evropské velkoměsto. Roste nejen co do počtu obyvatel (více než 1 800 000 v roce 2024), ale i do významu jako centrum prudce rostoucího polského průmyslu a obchodu.

Vnější projevem tohoto rozvoje je rychlá výstavba výškových budov, chcete-li mrakodrapů. Těch tu můžete napočítat desítky a stále rostou nové. I když ten nejstarší mrakodrap neměli nikdy Varšavané příliš v lásce. Jedná se totiž o 237 metrů vysoký Palác vědy a kultury, který už svou architekturou prozrazuje sovětské vzory. A není divu. V roce 1955 ho postavili sověští architekti jako „dar polskému lidu“ – ve skutečnosti ale spíše jako znamení sovětské nadvlády →

PL → Koniecznie odwiedź również Muzeum i Archiwum Powstania Warszawskiego na Woli.

MIASTO, KTÓRE MIERZY WYSOKO

A dzisiejsza Warszawa? Szybko staje się nowoczesnym miastem europejskim. Rośnie nie tylko pod względem liczby ludności (ponad 1 800 000 w 2024 roku), ale także znaczenia jako centrum szybko rozwijającego się przemysłu i handlu w Polsce.

Zewnętrzny przejawem tego rozwoju jest szybka budowa wieżowców, lub jak chcesz, drapaczy chmur. Można się ich tu doliczyć kilkudziesięciu, a nowe wciąż rosną. Faktem jest to, że najstarszy wieżowiec nigdy nie cieszył się dużą popularnością wśród warszawiaków. Jest to wysoki na 237 metrów Pałac Nauki i Kultury, który już swoją architekturą zdradza radzieckie →

EN → inspires deep thought and reflection.

A CITY WITH AMBITION

And current Warsaw? It is quickly developing into a European metropolis. The number of inhabitants exceeded 1,800,000 in 2024, and its role as the centre of Polish industry and trade is growing accordingly.

This results in the speedy construction of high-rises and skyscrapers. There are dozens now, and new ones are emerging. The oldest one of them has never been liked among the people of Warsaw. The architecture of the 237m high Palace of Science and Culture betrays its Soviet models. It was built in 1955 by Soviet architects, allegedly as a “Present to the People of Poland” – in reality as a token of the Soviet →

MUZEUM VARŠAVSKÉHO
POVSTÁNÍ /
MUZEUM POWSTANIA
WARSZAWSKIEGO /
WARSAW RISING MUSEUM

CZ → nad Polskem. Alespoň tak to dnes vnímají sami Poláci. Po roce 1989 proběhly opakovaně diskuze o zbourání budovy, ta ale nakonec přečkala až dodnes. V „Paláci“ můžete navštívit několik muzeí a ve 30. patře se ve výšce 114 metrů pokochat výhledem na Varšavu.

Smutné bylo, že tenhle pomník socialistických časů byl nejen nejstarším, ale dlouhá léta i nejvyšším mrakodrapem ve Varšavě. To se změnilo až v únoru roku 2021, kdy byl dokončen mrakodrap Varso Tower, který se vypíná do výše 310 metrů. Pravda, trochu mu pomáhá rozhlasová anténa, i tak jde ale o nevyšší budovu nejen v Polsku, ale v celé Evropské unii. Z jeho vyhlídkové terasy můžete shlížet na město dokonce z výšky 230 metrů.

Zlí jazykové ale říkají, že nejkrásnější vyhlídka na Varšavu je pořád z terasy Paláce vědy a kultury. Proč? Prý proto, že to je jediné místo, odkud tento monstrózní pomník socialismu není vidět. ●

PL → wzorce. I nic dziwnego. Został zbudowany w 1955 roku przez radzieckich architektów jako „dar dla Polaków” – ale w rzeczywistości bardziej jako znak sowieckiej dominacji nad Polską. W „Palacu” można zwiedzić kilka muzeów, a na 30 piętrze na wysokości 114 metrów podziwiać widok na Warszawę.

Smutne bylo to, że ten pomnik czasów socjalistycznych był nie tylko najstarszym, ale przez wiele lat także najwyższym drapaczem chmur w Warszawie. Zmieniło się to dopiero w lutym 2021 roku, kiedy to ukończono budowę wieżowca Varso Tower, który wznosi się na wysokość 310 metrów. Z tarasu widokowego można nawet spojrzeć na miasto z wysokości 230 metrów.

Złośliwi twierdzą jednak, że najpiękniejszy widok na Warszawę wciąż rozpościera się z tarasu Pałacu Kultury i Nauki. Dlaczego? Podobno dlatego, że jest to jedyne miejsce, z którego nie widać tego monstrualnego pomnika socjalizmu. ●

EN → hegemony over Poland, the Polish say. There were debates about demolition plans after 1989, but the building is still standing today. The Palace hosts several museums, and it offers a beautiful vista from the 30th floor, 114 m high.

Sadly, the monument of the communist era is not only the oldest high-rise in the city, but it has been the tallest building for many decades, until the Varso Tower was completed in February 2021. With 310 metres of height (including the TV antenna on top), it is not only the tallest building in Poland, but also in the whole European Union. Its lookout platform lets you view the city from the stunning height of 230 metres.

Still, many people insist that the most beautiful view of Warsaw is from the Palace of Science and Culture. Why? Because it is the only place from which you cannot see the monstrous socialist building. ●

Není Praha jako Praga

Jak říká Jan Werich v jedné ze svých pohádek: „Nic nesplete člověka tolik jako jméno vesnice.“ A o městech platí to samé. A tak budete moci do vlaku Leo Express nastoupit v Praze a po několikahodinové jízdě přes dva státy z něj vystoupit – opět v Praze. A přesto už budete ve Varšavě. Jedná se totiž o starou varšavskou čtvrť Praga, která se nachází na pravém (východním) břehu Visly. Do roku 1791 byla dokonce samostatným městem na předměstí Varšavy. Není tu sice tolik památek jako v hlavním městě České republiky, ale i tahle Praga stojí za vidění.

PALÁC KULTURY A VĚDY /
PAŁAC KULTURY I NAUKI /
PALACE OF CULTURE AND SCIENCE

Z Pragi do Pragi

Jak mówi Jan Werich w jednej ze swoich bajek: „Nic tak nie myli człowieka jak nazwa wsi”. To samo dotyczy miast. W ten sposób będzie można wsiąść do pociągu Leo Express w Pradze i wysiąść z niego po kilku godzinach jazdy przez dwa kraje – ponownie w Pradze. A przecież będziesz już w Warszawie. Jest to jednak stara warszawska dzielnica Praga, która znajduje się na prawym (wschodnim) brzegu Wisły. Do 1791 roku była nawet samodzielnym miastem na obrzeżach Warszawy. Nie ma tu tak wielu zabytków jak w stolicy Czech, ale i tę Pragę warto zobaczyć.

17
DESTINATION

Praga is not Prague

Names of towns can be incredibly confusing. When the Leo Express Warsaw Line is launched, you can board the train in Prague, and after several hours' journey get off in Praga. And at the same time, you will be in Warsaw. Praga is an old neighbourhood of Warsaw. Located on the right (eastern) bank of the Vistula, Praga was an independent satellite town of Warsaw until 1791. Although it cannot boast as many historical monuments as the capital of the Czech Republic, Praga is definitely worth visiting.

Krátkodobé i dlouhodobé pronájmy *klavírů a pianin*

Špičkový nástroj můžete mít doma
už **od 3 500 Kč** měsíčně

Hrajte na kvalitní akustické piano bez vysoké počáteční investice.
Nabízíme také krátkodobé pronájmy na svatby,
koncerty, festivaly a další akce.

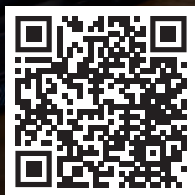
Více informací na
www.petrof.cz

 insportline

**Cvič tam, kde
se cítíš jako doma... Doma!**

Největší výběr kvalitního fitness vybavení najdeš na [inSPORTline.cz](https://www.insportline.cz)

VÍCE INFORMACÍ - NASKENUJTE QR KÓD!

MEZI ADAMEM A EVOU

Komunikace mezi muži a ženami je stále se opakujícím příběhem vzájemného střetávání, pochopení i míjení. Protože jeden člověk v ní chce nalézt „řešení“ a druhý „sdílení“. Dalo by se říci, že žena používá slova jako most, muž jako nástroj. A přitom oba sledují tentýž cíl – porozumět si.

20

TÉMA

BETWEEN ADAM AND EVE

TEXT: Jakub Jukl
FOTO: Shutterstock.com

Communication between men and women is an ever-repeating loop of mutual encounters, understanding, and discord. One communicates to find a "solution", while the other focuses on "sharing". While women use words to connect, men see them as tools. And still, both follow the same goal – understanding.

CZ Rozdíly mezi mužskou a ženskou komunikací fascinují psychology i lingvisty už desítky let. A spisovatele a básníky snad ještě déle. Ale jsou opravdu biologicky dané, nebo jde spíše o produkt kultury a výchovy? A proč nám někdy připadá, že mluvíme „jinými jazyky“?

VZTAH VS. CÍL

Zjednodušené představy, že „ženy mluví víc“ a „muži méně, ale věcněji“, přetrvávají nejen v populární kultuře, ale i v běžném životě. Ale současná psychologie upozorňuje, že tu jde spíše o rozdílné komunikační funkce než o množství či „kvalitu“ slov.

Ženy užívají řeč častěji jako prostředek společenské interakce – navazují skrze ni vztah, ujišťují se o vzájemném porozumění a sdílejí

emoce. Muži naopak používají komunikaci instrumentálně: vymezují úkol, hierarchii, cíl. Jazyk je pro ně spíš nástrojem než pojtkem.

Přitom ale nelze říci, že by jedni používali jazyk správně a druzí špatně. Jde prostě o odlišné komunikační strategie. Ta ženská je spíše kooperativní („pojdme si o tom promluvit“), mužská sleduje více vytyčený cíl („pojdme to vymyslet, vyřešit“). A obě strategie mají svůj smysl, bez něhož by lidstvo jako celek nemohlo fungovat. Problém nastává ve chvíli, kdy si účastníci komunikace buď tuto rozdílnost neuvědomují, nebo výrazně preferují svoji strategii.

GENETIKA? VÝCHOVA? OBOJÍ!

Výzkumy ukazují, že některé odlišnosti mají základ v neurobiologii. Ženský mozek má silnější propojení mezi hemisférami, což umožňuje souběžné zpracování emocí a racionálních informací. Mužský mozek je větší a má tendenci k vyšší specializaci – častěji odděluje logickou analýzu od emocionální odezvy. Každý tak zpracovává informace trochu jinak.

Sociální faktory tyto vrozené odlišnosti dále posilují. Dívky jsou od dětství vedeny k verbálnímu vyjadřování pocitů a empatie, chlapci spíše k výkonu a (sebe)kontrole. Komunikační styl se pak upevňuje prostřednictvím kulturních vzorců a vzorů. Typicky ženskou hrdinkou je upovídáná Bridget Jonesová, typicky mužským hrdinou zase mlčenlivý Clint Eastwood.

EN The differences between male and female modes of communication have fascinated psychologists and linguists for decades, and writers and poets even longer. But are they determined by biology, or rather by culture and education? And why do we often feel we speak “different languages”?

RAPPORT VS RATIONALITY

Simplistic concepts that “women speak more” and “men speak to the point” have persisted in popular culture and everyday life, even though current psychology points out that it is about functions of communication, rather than quantity or quality of the words.

Women tend to use speech as a means of social interaction – to form and cultivate relations, achieve rapport, and share emotions. Men are more likely to use speech as a tool – to define tasks, hierarchy, or purposes.

EMOCE A FAKTA: DVĚ STRANY TĚŽE MINCE

Rozdíly mezi pohlavími nejsou v tom, že by jedno pohlaví komunikovalo emocionálně a druhé racionálně. Spíše se liší způsob, jakým jsou emoce a racionalita propojeny v řeči.

Ženská komunikace má tendenci propojovat obsah s kontextem – věty jsou bohatší na vztahové signály („myslím, že bychom mohli zkusit...“, „mám pocit, že...“). Mužský styl častěji odděluje obsah od vztahu a klade důraz na výsledek („udělejme to takto“). Komunikace tedy odráží i rozdílný přístup mužů a žen k řešení problému: muž chce najít nejrychlejší a neefektivnější řešení takřka za každou cenu, žena chce, aby se do řešení zapojili všichni a všichni měli nakonec dobrý pocit. Efektivita řešení je pro ni často až na druhém místě.

A právě tato rozdílná funkce jazyka bývá zdrojem nedorozumění. Zatímco muž se domnívá, že „řeč o pocitech“ nikam nevede, žena má pocit, že muž ji neposlouchá a že mu nezáleží na ostatních. V podstatě ale oba mluví o tom-těž – jen v jiném kódu.

JAK SE TO PROJEVUJE V PRAXI

V partnerských rozhovorech ženy častěji užívají tzv. potvrzovací výrazy („ano, chápu“, „to je zajímavé“), které udržují kontakt. Muži takové signály považují spíše za souhlas – což může vést k nedorozumění. →

We cannot say that either use of language is better or worse. These are simply two different communication strategies. While the female mode is rather cooperative (“let’s talk about it”), the male mode is more goal-oriented (“let’s sort it out”). Both strategies make sense, both are essential for humankind to be able to collaborate. The problem begins when the communicating parties cannot see that, or when they put too much emphasis on one or the other.

GENES? EDUCATION? BOTH!

Some research shows neurobiological determination. The female brain is supposed to have more links between the cerebral hemispheres, which allows for simultaneous processing of emotional and rational input. The male brain, on the other hand, tends to separate logical and analytical processes from emotional input. This way each brain processes information differently.

The innate is further reinforced by social attitudes. While girls are encouraged to empathise, boys are taught to perform. The communication styles are further stimulated through cultural patterns and role models – such as the talkative Bridget Jones, or the reserved Clint Eastwood.

EMOTIONS AND EVIDENCE: TWO SIDES OF ONE COIN

It is not that women are emotional and men rational, rather they differ in the way in which they embed emotions and reason in their speech.

Women tend to interlock content with context – including more rapport signals in their speech (“I think we could try...“, “I feel we should...“), while men tend to separate content from context and focus on the outcome (“let’s do this”). Their communication reflects different focus and problem-solving strategy: while men usually look for the shortest and most efficient way, →

MÝTY VS. REALITA

MÝTUS:

ŽENY MLUVÍ VÝRAZNĚ VÍC NEŽ MUŽI.

REALITA:

To je pravda. Muž řekne denně v průměru 4 tisíce slov, žena 6 až 8 tisíc slov a výrazně dominuje i v neverbální komunikaci.

MÝTUS:

MUŽSKÉ MLČENÍ = NEZÁJEM.

REALITA:

Často je to strategie zpracování, ne odmítnutí.

MÝTUS:

ŽENSKÉ SDÍLENÍ = „PŘEHNANÉ POVÍDÁNÍ“.

REALITA:

Slouží k upevnění vztahu a psychické regulaci.

MÝTUS:

ROZDÍLY KOMPLIKUJÍ POROZUMĚNÍ.

REALITA:

Naopak – rozdílnost komunikace posiluje kreativitu i vztahovou stabilitu.

MYTH VS REALITY

MYTH:

**WOMEN SPEAK MORE
THAN MEN.**

REALITY:

**That is true; while men say
4,000 words a day on average,
women produce 6,000 to 8,000
words, and also dominate in
non-verbal communication.**

MYTH:

**SILENCE = LACK OF
INTEREST.**

REALITY:

**Silence is often a strategy of
processing information, not
rejection.**

MYTH:

SHARING = CHATTERING.

REALITY:

**Small talk cultivates relations
and assists mental regulation.**

MYTH:

**DIFFERENCES LEAD TO
MISUNDERSTANDING.**

REALITY:

**No, varied communication
encourages creativeness and
stable relations.**

CZ → Naopak muži inklinují k přerušování – ne ze snahy dominovat, ale proto, že přerušeni vnímají jako součást dialogu. Chtějí tím říct: „Pochopil jsem, můžeme to přeskočit a jít dál.“ Druhá strana to však může vnímat jako nerespektování jejího postoje. Na pracovních poradách se ženský styl projevuje větším důrazem na vztahy v týmu a na empatii, mužský na postup a časový rámec. Když se podaří oba styly propojit, výsledkem bývá efektivní i soudržné rozhodování.

MOST MEZI MARSEM A VENUŠÍ

Rozdíly v komunikačních stylech nejsou překážkou, ale ukázkou adaptability člověka. Muži a ženy volí různé strategie, protože reagují na různé sociální i evoluční úkoly. Místo abychom nutili partnera mluvit „svou“ řečí, můžeme se učit rozumět té jeho.

Porozumění mezi muži a ženami totiž nezačíná u stejných slov, ale u ochoty slyšet, co se za nimi skrývá. A když spolu mužský smysl pro fakta a ženské porozumění emocím přestanou soupeřit a začnou spolupracovat, může se komunikace stát tím, čím má být – prostorem pro vzájemné pochopení, obohacení a sdílení. •

EN → women struggle to have everybody included and feel happy about the outcome, with less focus on efficiency.

It is this difference in the function of the language that often leads to misunderstanding. While men consider speaking about feelings a loss of time, women interpret the lack of these signals as a lack of interest in others. But both speak about the same thing – only the code is different.

BALANCE BOOSTS EFFICIENCY

In partnership, women are more likely to use expressions of confirmation (“yes, I understand”, “that’s interesting”) to promote rapport, but men tend to interpret these as agreement – which leads to misunderstanding.

Men, on the other hand, tend to interrupt their communication partners – not to dominate, but to speed things up (“got it – let’s move on”). But this can easily make their partners feel disrespected. At business meetings, the female style focuses on relations and empathy within the team, and the male style focuses on progress and timeline. Finding a balance between both styles produces efficient and cohesive decision-making.

BRIDGE BETWEEN VENUS AND MARS

Different communication styles are a token of our adaptability. Men and women choose different strategies, as they adapt to different social and evolutionary tasks. Instead of urging our partner to “speak our language”, we can try to learn to understand theirs.

Understanding between men and women does not begin with words, but with the willingness to listen and understand. When the focus on facts and the emphasis on emotions stop competing and start cooperating, communication can become what it is meant to be – a space for mutual understanding, inspiration, and sharing. •

STAŇTE SE VYPRAVĚČEM KRÁS NA SEVERU ČECH

PĚT TURISTICKÝCH DESTINACÍ,
KDE JEDEN DEN NESTAČÍ

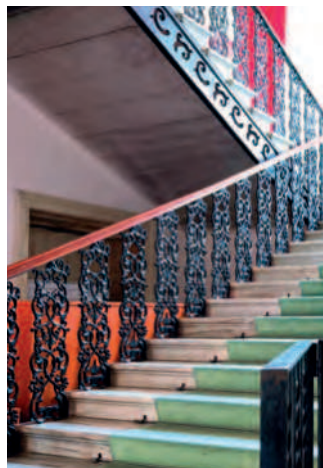

LIBERECKY-KRAJ.CZ

REGION
LIBEREC

Nadační fond Zámek Studénka: nový impulz pro historii i komunitní život

Dne 18. října 2025 vznikl ve Studénce Nadační fond Zámek Studénka, jehož ambicí je vrátit historickému areálu důstojnou péči i nový kulturní život.

26

ADVERTORIAL

QR Platba

Děkujeme
za podporu.

TEXT A FOTO: Nadační fond
Zámek Studénka

CZ Zámek, jehož kořeny sahají do 15. století, patří k nejvýznamnějším památkám regionu, dodnes si uchoval charakteristický půvab a je bezesporu nejvýznamnější cenností města. Dnešní komplex tvoří barokní a novorenesanční části a je domovem známého Vagonářského muzea, které připomíná tradici místní vagonky a její dopad na celý region.

Nadační fond se chce zaměřit na obnovu a citlivou revitalizaci

prostor, otevírání nových expozic, posílení zázemí pro návštěvníky, pořádání kulturních akcí, výstav, workshopů i vzdělávacích programů pro školy a veřejnost. Cílem je, aby se celý areál stal přirozeným centrem života Studénky, kde se setkávají historie, kultura a lidé.

Komplex zámku a zámeckého parku má potenciál stát se místem, kam lidé chodí nejen za historií, ale i za zážitky. Aby se to podařilo, bude fond spoléhat na spolupráci města, dárců a partnerů z regionu. Každá forma podpory – od finančního příspěvku po zapojení do dobrovolnických aktivit – pomůže zámek dál otevírat veřejnosti a posouvat Studénku směrem k modernímu kulturnímu centru.

Nadační fond se obrací na firmy, všechny příznivce památek a kultury i obyvatele: podpořte obnovu zámeckého komplexu ve Studénce, ať může dál vyprávět svůj příběh a sloužit lidem, kteří mu věří. ●

DOPŘEJTE SI SLUNEČNÍ ÚSMĚV I CENOVĚ VÝHODNOU
DOVOLENOU V ALBÁNII U JADRANSKÉHO MOŘE. PF 2026
PŘEJE VAŠE ZUBNÍ KLINIKA DENTI SOLARI, DURRËS
ZAREZERVUJTE SI KONZULTACI JEŠTĚ DNES! 🇨🇪

ZDOBĄDŹ SŁONECZNY UŚMIECH I TANIE WAKACJE W ALBANI
NAD ADRIATYKIEM. SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU 2026
OD KLINIKI STOMATOLOGICZNEJ DENTI SOLARI W DURRËS.
UMÓW SIĘ NA KONSULTACJĘ JUŻ DZIŚ! 🇵🇱

 Clinic:
Lagija nr1. Rruga Taulantia,
Durrës, Albania
+355 694 484 190
www.Denti-Solari.com
info@denti-solari.com
Denti Solari
[denti_solari](https://www.instagram.com/denti_solari)

 LADA: +420 732 811 828
 JURAJ: +421 905 542 506
MICHAEL: +421 917 104 309
 ALEKSANDRA: +48 513 723 827

ŠIFROVACÍ STROJ
ENIGMA / ENCRYPTION
MACHINE ENIGMA

28

TÉMA

Věčné tajemství ŠIFER

TEXT: Karol Nagy
FOTO: Shutterstock.com

Snad každý z nás se setkal s jednoduchými šiframi na dětských táborech. Později se mnohým dostala do rukou kniha Šifra mistra Leonarda. A zájemci o 2. světovou válku určitě narazili na šifrovací stroj Enigma. Šifry ale provázejí lidstvo od počátku psané historie až dodnes...

CZ A dá se říci, že zlatý věk šifrování zažíváme právě nyní. Budoucnost patří šifrářům vygenerovaným počítači. Těm se věnovat nebudeme, protože jsou na hraně lidského chápání, ale povíme si, jak se šifry používaly v průběhu historie.

AQSBWB KF QPE LBNFOFN

„Zpráva je pod kamenem!“ Tak lze vyluštit změť písmen v nadpise odstavce. A právě s takovou šifrou jste se už nejspíš jako děti na táborech setkali.

Je to posun písmen v abecedě, v tomto případě o jedno. Tento systém se nazývá Caesarovou šifrou podle římského vojevůdce Caesara, který takto zašifrované zprávy používal. Samozřejmě s posunem o vícero písmen, aby to bylo složitější. Šifru mohl rozluštit jen ten, kdo měl správný klíč. „Klíč“ je totiž ve světě šifer důležitým prostředkem k rozluštění zprávy. Tady bylo klíčem číslo udávající počet písmen, o něž je šifrovaný text posunut.

Caesarova šifra je primitivní, a proto nedá námahu ji prolomit. Buď se přitom dá vyjít z četnosti výskytu písmen v daném jazyce a podle toho odhadnout, co je „a“ či „e“, zpravidla nejčtenější písmena v indoevropských jazycích. Tomu se říká „frekvenční analýza“. Nebo je možné prolomit šifru

„hrubou silou“ – prostě zkoušet nejprve posun o 1, pak o 2, o 3 atd. Písmen je v abecedě omezený počet, takže nejpozději na 25. pokus to i v češtině musí vyjít.

PŘEČTOU TO JEN VYVOLENÍ

V pokročilejších šifrách byl text zapsán sice správnými písmeny, ta ale byla promíchána v záplavě dalších liter. Příjemce šifry musel mít nějaký fyzický klíč, kterým by ji mohl rozluštit. Tak fungovala starořecká šifra skytalé. Šlo o řemínek či pruh pergamenu s řadou písmen. Ta dávala smysl, jen když se navinula na hůl – pak se vedle sebe ocitly ty „správné“ →

The Eternal Mystery of Encryption

As children, we all loved the easy encoded riddles in magazines. Some have later read the Da Vinci Code, and war history enthusiasts will have heard the story of the Enigma encryption machine. But codes have been used by humankind ever since the beginnings of literacy.

EN The golden age of encryption is right now. The future will belong to computer generated codes. But let's look back into the history of this mysterious and mind-bending field.

NFTTBHF VOEFS TUPOF

Can you read the message? It says “Message under stone!” We used to use these codes as children. Just shift each letter by one position down the alphabet. This coding pattern is called the Caesar cipher, as it was allegedly used by the Roman military leader Caesar, although he used shifts by more positions to make it more difficult to read. To read a code, →

STAROŘECKÁ
SKYTALÉ /
OLD GREEK
SCYTALE

CZ → znaky a text šlo přečíst. Každá hůl má ale jiný průměr – ano, a přesně v tom spočíval princip skytalé. Hůl o správném průměru měli jenom odesílatel a příjemce zprávy.

Modernější verzí této šifry, známé od 16. století, je šifrovací mřížka. Je to kartička s vystřiženými okénky, která se přikládá na tabulku, do níž jsou vepsána písmena, pro nezasvěceného čtenáře nesrozumitelná. Ve volných okénkách kartičky se ale objeví písmena, která dávají dohromady vzkaz. Kartičku je také možné přiložit k mřížce ze všech čtyř stran a najít další část zprávy. A tu správnou kartičku má jen ten, komu je vzkaz určen.

PROLOMIT ŠIFRU

Snahy o rozluštění šifrovaných zpráv jsou stejně staré jako samy šifry. Toho si ale byli vědomi i jejich autoři a snažili se to svým protivníkům co nejvíce ztížit. Třeba tím, že šifry kombinovali. Pokud totiž použijete zároveň skytalé a Caesarovu šifru, je text pro běžného člověka nerozluštitelný. I kdyby měl správnou hůl, pořad by viděl jen nesmyslnou řadu písmen.

Až do 20. století byl souboj šifrantů a luštitelů soubojem lidských mozků. Ale i sem začaly pronikat stroje. Nejprve ty mechanické, jako byla německá Enigma.

ENIGMA

Šifrovací stroje Enigma používali nacisté za 2. světové války. Šifrování bylo v rámci možností dokonalé: písmena zprávy vyfukaná na klávesnici se převáděla na jiná písmena podle toho, v jaké poloze byly tři válce Enigmy a jaké bylo

PŘÍSTROJ PRO ŠIFROVÁNÍ /
ENCRYPTION DEVICE

EN → you need the decoding key. In the Caesar code, you only need a number which indicates the number of positions.

The Caesar cipher is simple and easy to break. Even without a key, you can use the frequency of letters in the relevant language, thus identifying "a" or "e". That is called "frequency analysis". Or you can use the trial and error method and shift by 1, then by 2, then by 3... With the limited number of letters of the alphabet, you will need no more than about 25 attempts.

CIPHERS FOR THE CHOSEN ONES

More elaborate encryptions hide the letters of the message at certain positions within a sequence of other letters. The recipient needs a key to read the code – like the Ancient Greek code Scytale, a belt or a stripe

POKROČILÁ ŠIFROVACÍ
MŘÍŽKA / ADVANCED
CRYPTOGRAPHICAL GRILLE

jejich počáteční nastavení. Každé písmeno mohlo být zakódováno pokaždé jinak, takže při luštění nešla použít frekvenční analýza. Nastavení válců a parametry se řídily podle klíče, který se každý den měnil, příjemci zprávy jej ale znali. Navíc na počátku zprávy vysílala Enigma ještě vlastní aktuální klíč. Teprve jejich kombinací mohla být šifra rozluštna.

Ale i tenhle systém se podařilo západním spojencům prolomit. Starší typ Enigmy dešifrovali polští kryptoanalytici už v roce 1938. Naneštěstí vstoupilo o rok později Německo do války s novým typem strojů. Jejich šifru se podařilo prolomit až roku 1940 ve Velké Británii.

STROJ PROTI STROJI

Jak se to povedlo? Enigma pracovala stále na principu Caesarovy šifry, jen téměř nekonečně složitější. →

of parchment with a sequence of letters which did not make sense. To read the message, you needed to wind the stripe around a stick of a particular diameter. This way, the signs formed new lines, and the recipient could read the message, provided the sender and recipient had agreed on the diameter of the stick.

A more modern version of this code is the grille, which has been used since the 16th century. A pierced stencil is placed over a grid with seemingly random letters. The message appears in the holes. The grille can be placed on the card by either face and in all four directions, which allows the communicating parties to send longer messages. Naturally, it only works if the parties, and only them, have matching stencils.

BREAKING THE CODE

Efforts to break other people's codes are naturally a part of the game, which forced coders to make their patterns and systems ever more intricate to prevent or at least complicate the reading for unauthorised individuals. If you combine different coding patterns, for instance write a Caesar code on a Scytale stripe, the code is unbreakable for a random reader without both the right size of the stick and the key.

Until the 20th century, encryption was the war of human brains. But then machines started to invade the field. Perhaps the most famous is the German mechanical encryption machine Enigma.

ENIGMA

Enigma machines were used by the Nazis during WWII. The coding was nearly perfect for the time: the letters struck on a typewriter were printed as other letters depending on the initial setting and the current position of three cylinders in the Enigma machine. The letter would be coded as a different letter every time it was used, so the decoders could not use frequency analysis. The setting of the cylinders was determined by a key which changed every day, but which was known to the recipients. At the beginning of a message, Enigma sent the current key. Only the combination of these elements could break the code.

But the allies succeeded. The older type of the Enigma code was broken by Polish analysts in 1938, but Germany launched a new type of the machine →

CZ

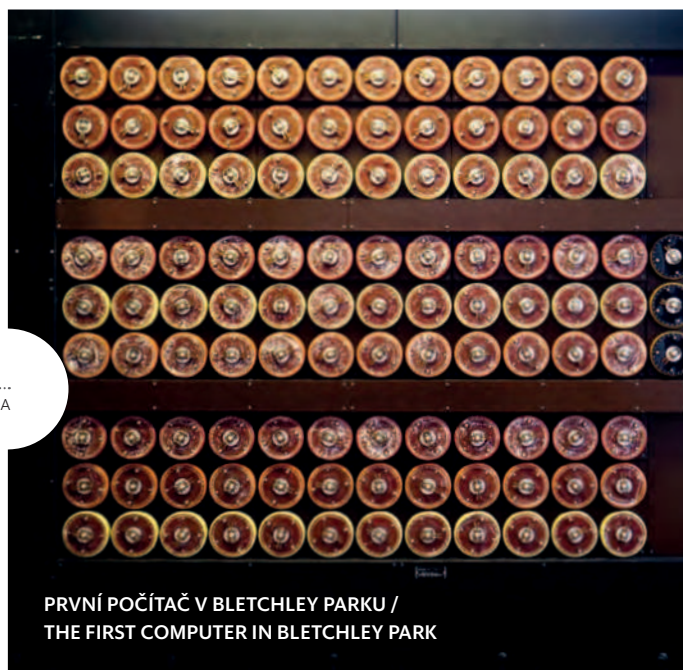
Klíčové je slůvko „téměř“.

Klasická Caesarova šifra, jak jsme řekli, se dá prolomit hrubou silou – zkoušíte posuny písmen tak dlouho, až získáte zprávu. Enigma těch kombinací měla daleko, daleko, daleko víc – tolik, že nebylo v lidských silách vyzkoušet všechny. Ale co kdyby se proti stroji nasadil stroj? A tak Britové do zámečku v Bletchley Parku pozvali špičkové matematiky, kteří tu pod vedením

Alana Turinga a A. D. Knoxe sestavili první elektronkový počítač. Ten dokázal provést na svou dobu neuvěřitelné množství operací a díky tomu šifru Enigmy prolomit. Zprávy od Luftwaffe se dařilo dešifrovat už v květnu 1940. Trvalo ale ještě tři roky, než Britové dokázali číst všechny zašifrované zprávy. A teď to nejlepší: nacisté po celou válku netušili, že spojenci jejich šifru prolomili.

Příběh Enigmy ukázal, že éra člověka v dějinách šifrování končí. Počítač v Bletchley Parku svým cvakáním hlásal světu, že napříště už šifrování bude věcí „mozků“ daleko výkonnějších – počítačů. A z šifer se pro nás lidi stane jen zábavná kratochvíle pro zimní večery a letní tábory...

TUBTUOPV DFTUV! •

32

TÉMA

EN

a year later, and the code remained unbroken until 1940.

MACHINE VS MACHINE

Enigma used the basic Caesar code, but made it nearly infinitely more intricate. The word “nearly” is essential here. The classic Caesar code can be broken by trial and error – simply keep trying until you get the message. But enigma used so many shifts that it was not in human powers to try them all. So, how about using a super-human power – a machine? The British secret service

invited top mathematicians and linguists to the Bletchley Park manor. Lead by Alan Turing and A. D. Knox, they managed to compose an electrode computer which could execute an enormous number of operations. This way, they broke the Enigma code. The first message sent by the Luftwaffe was successfully decoded in May 1940, but it took three more years to break all encrypted messages. And the best thing is that the Nazis never found out that their code had been broken.

The story of Enigma showed that encryption can no longer rely only on human genius. The computer of Bletchley Park marked the onset of an era of encryption which goes beyond the capacity of human brain. The serious work is done by computers, and codes which can be broken by ordinary people have become a pastime.

IBWF B QMFBTOU KPVSNFZ! •

ZAŽIJTE PŘÍRODU NAPLNO

Nechte se vtáhnout do krajiny, kde mráz kreslí do oken a sníh tlumí kroky. Zimní kolekce NORDBLANC vás vybaví na každé dobrodružství – od vrcholků hor až po procházku lesem. Funkční vrstvy, které zahřejí. Stříhy, co se hýbou s vámi. Protože zima začíná venku!

www.nordblanc.com

Ostravské planetárium slaví a připravuje další rozvoj **45 let**

Planetárium Ostrava, které je součástí Hornicko-geologické fakulty VŠB – Technické univerzity Ostrava, je zde pro všechny už 45 let.

CZ Poskytuje zábavu i vzdělávání návštěvníkům všech věkových kategorií a nabízí jedinečný pohled do vesmíru i světa přírodních věd. Patří k nejmodernějším v ČR – najdete zde sférické kino, přes 40 interaktivních exponátů, které vysvětlují děje ve vesmíru i na Zemi, a také největší dalekohled pro veřejnost v ČR. Díky spojení s VŠB-TUO propojuje planetárium špičkový výzkum s poutavou popularizací vědy a techniky.

Kromě večerního pozorování oblohy čekají návštěvníky filmy, přednášky i hudební pořady – velmi oblíbeným programem je např. Hudba pod hvězdami, která spojuje cestu vesmírem s hudbou světových interpretů. Planetárium připravuje i další atrakce – nové dětské hřiště, nebo tzv. „Měsíční kolonii“, kde bude od roku 2026 možné přespání pod hvězdami v areálu planetária.

Planetárium Ostrava je proto ideálním tipem na výlet pro rodiny, školy i milovníky astronomie. Více informací najdete na webu <https://planetko.cz> •

.....
TEXT A FOTO: VŠB
.....

34

ADVERTORIAL

Planetarium Ostrava Celebrates 45 Years and Prepares for Further Development

The Ostrava Planetarium, which is part of the Faculty of Mining and Geology of the VSB – Technical University of Ostrava, has been here for everyone for 45 years.

EN It provides entertainment and education to visitors of all ages and offers a unique view of the universe and the world of natural sciences. It is one of the most modern in the Czech Republic – you will find a spherical cinema, over 40 interactive exhibits that explain processes in the universe and on Earth, as well as the largest telescope for the public in the Czech Republic. Thanks to the connection with VSB-TUO, the planetarium connects cutting-edge research with the engaging popularization of science and technology.

In addition to evening sky observation, visitors can enjoy films, lectures and music programs – a very popular program is, for example, Music under the Stars, which combines a journey through space with music by world-class

performers. The planetarium is also preparing other attractions – a new children's playground, or the so-called „Moon Colony“, where it will be possible to spend the night under the stars from 2026.

The Ostrava Planetarium is therefore an ideal tip for family trip, schools and astronomy lovers. More information can be found on the website <https://planetko.cz> •

KODL
GALERIE

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

PŘIJÍMÁME OBRAZY DO JARNÍCH AUKCÍ

VLASTIMIL BENEŠ: PRAŽSKÉ STARÉ MĚSTO • olej na plátně, 1967–1968, 115 x 146 cm
vyvolávací cena: 400 000 Kč → dosažená cena: 4 080 000 Kč

Tel.: +420 251 512 728, +420 602 117 440
Národní 7, Praha 1 • galerie@galeriekodl.cz

www.galeriekodl.cz

Od ohňů k telegrafu

Dnes je komunikace jednoduchá: máme internet, mobilní telefony, rádio a televizi. Jak se ale lidé na dálku dorozumívali předtím, než český génius Jára Cimrman pronesl k italskému vynálezci Marconimu slavnou větu „Zkuste to bez drátů!“?

TEXT: Jakub Jukl

FOTO: Shutterstock.com

36

TÉMA

From Fire to Telegraph

How simple communication is nowadays with the Internet, mobile phones, radio, or TV! But how did people communicate with distant places before Marconi “tried it without wires”, as legendarily advised by the fictitious Czech polymath Jára da Cimrman?

CZ I nu, museli si vystačit s primitivnějšími prostředky. I když některé, zvláště od 18. století, byly paradoxně docela složité. Jenže ani po vynálezu telegrafu to kupodivu stále nebylo tak jednoduché, jak bychom si představovali.

ROHAN ODPOVÍ!

Mezi nejpůsobivější scény filmové trilogie Pán prstenů patří ta, kdy Gondor vysílá žádost o pomoc do království Rohanu. A děje se tak pomocí zapálených signálních hranic na vrcholcích kopců. To, co tu bylo použito, se nazývá „optický telegraf“. A není to žádný Tolkienův výmysl, podobným způsobem se zprávy předávaly už od starověku. Například zpráva o dobytí Troje takto doputovala v krátkém čase až do Mykén.

Výhodou signálních hranic bylo předávání zprávy takřka rychlostí světla. Nevýhodou naopak bylo, že tak šlo poslat jen jediné sdělení, například „nepřítel se blíží“ nebo planoucí ohně sdělovaly jednu předem domluvenou informaci („Troja padla“). Cokoli složitějšího přesahuje možnosti tohoto primitivního optického telegrafu.

HABEMUS PAPAM!

Oheň však produkuje kouř a někdy může být nositelem zprávy právě on. Mistrovství v předávání zpráv kouřem dosáhli severoameričtí indiáni, hlavně

Lakotové obývající velké pláňe. Nositelem informací byl jednak počet ohňů, a tedy sloupů kouře, jednak jejich přerušování, které se dělo za pomoci velkých houní. Ale ani u indiánů neexistovala nějaká abeceda nebo systém znaků, kterými by se daly vysílat složitější zprávy.

Dalším nositelem informací mohla být barva kouře, která závisela na tom, co se do ohně přiloží. Hezký příklad takového využití kouřových signálů máme přímo v Evropě: při volbě papeže v přísně střežené Sixtinské kapli oznamuje úspěch volby právě barva kouře, která z kaple vychází. Černý kouř – volba byla bezvýsledná, bílý kouř – papež byl zvolen. →

Well, they had to rely on much simpler means – or should we say, more complicated ones. Even after the invention of the telegraph, things did not go as smoothly as we might imagine.

ROHAN SIGNALS BACK!

In one of the most impressive scenes in the Lord of the Rings trilogy, Gondor sends an emergency message to the Kingdom of Rohan by lighting fires on the hills. This is called “optical telegraph”, and it was not invented by Tolkien. Messages have been conveyed by means of visual signals ever since Antiquity. This is how the news of the fall of Troy got to Mycenae in a surprisingly short time. →

CZ → MLUVÍCÍ BUBNY

Kromě optického telegrafu samozřejmě existoval i „akustický telegraf“. Známé jsou především africké „mluvící bubny“. V Evropě se jim nesprávně říká tamtamy, ve skutečnosti má každý africký jazyk pro takové bubny své pojmenování.

Název „mluvící bubny“ vůbec není přehnaný. Afričtí bubeníci totiž tyto nástroje, vyrobené obvykle z dutých kmenů stromů, dokážou skutečně rozmluvit. Zprávy se tak přenášejí nikoli nějakou obdobou Morseovy abecedy, ale jakoby hlasem napodobujícím pomocí tónů lidskou řeč. Mluvící buben dokáže za příznivých klimatických podmínek předávat zprávu až na vzdálenost desítek kilometrů.

V Evropě jako akustický telegraf tradičně sloužily kostelní zvony, těmi ale šlo předat jen jednu jednoduchou zprávu.

EN → The main benefit of visual signalling was the speed of transmission.

The critical downside was the limited range of communicated content; in fact, you could only deliver a single pre-agreed message, such as “enemy approaching” or “Troy defeated”. More complex communication was impossible to deliver with this primitive telegraphic system.

HABEMUS PAPAM!

Smoke has been used as a communication medium as well. North-American indigenous peoples were experts in smoke communication, especially the Lakota in the plains. The information was encoded in the number of fires, that is columns of smoke, as well as interruptions of the smoke columns achieved using large heavy blankets. But there was no fixed system of signs, so that even Native Americans had a hard time delivering complex messages.

The colour of smoke, determined by the burnt material, could also bear information. A good example is the papal election in the Sistine Chapel, Vatican. Strictly isolated from the outside world, the cardinals communicate the progress of their vote with the smoke coming from the chimney. Black smoke signals an inconclusive ballot, while white smoke announces the new Pope.

TALKING DRUMS

Beside the “optical telegraph”, people have also used an “acoustic telegraph”, most famously the indigenous peoples of Africa. Incorrectly known as tom-

tom in Europe, the “talking drums” have different names in different languages of Africa.

The name “talking drum” is by no means an overstatement. African masters make the drums from hollow trees, and skilful drummers can really make them talk. The messages are not coded; the drums imitate the melody and sounds of real human speech. In favourable weather conditions, talking drums can deliver a message over dozens of kilometres.

Europeans traditionally used church bells as an acoustic telegraph, but the communication was limited to very simple messages.

SEMAPHORE SYSTEM

The industrial revolution generated a sore need for more efficient

4

- 1 – Africký „mluvící buben“ / African „talking drum“
- 2 – Kostelní zvony / Church bells
- 3 – Francouzská semaforová věž / Semaphore tower in France
- 4 – Samuel Morse / Samuel Morse
- 5 – Telegraf s Morseovou abecedou / Telegraph with Morse code

TROCHU JINÉ SEMAFORY

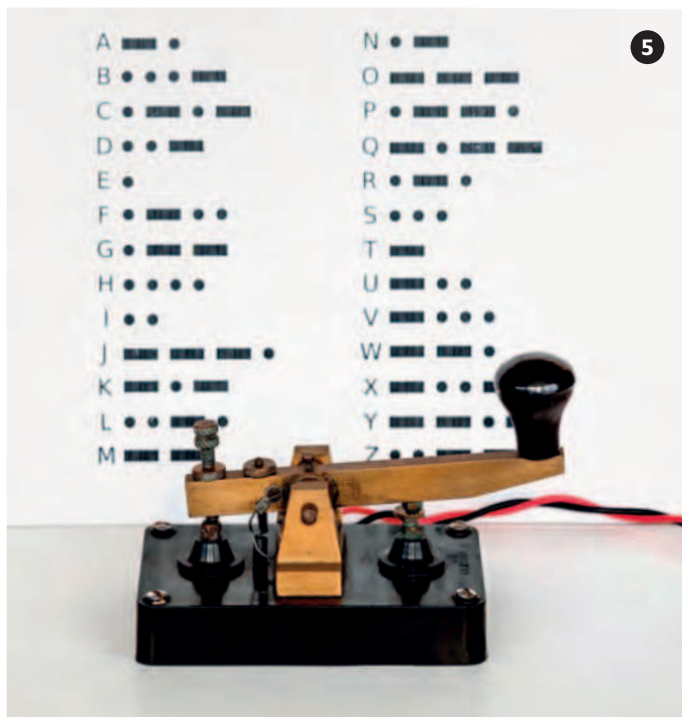
S průmyslovou revolucí přišla i potřeba lepší komunikace na dálku. Prvním řešením byla signalizace semaforovými věžemi. Ty fungovaly na principu pohyblivých ramen, která v různých polohách vysílala přesně dané znaky. První linka byla uvedena do provozu roku 1793 ve Francii mezi Paříží a Lille. Byla dlouhá 220 km a zpráva z jednoho konce na druhý dorazila za neuvěřitelné 4 minuty a 5 vteřin. Jednotlivé věže od sebe byly vzdálené 12–15 km a ke čtení zpráv byl nezbytný dalekohled.

Do poloviny 19. století pokryla Evropu síť semaforových linek. Paříž díky nim měla spojení s dalšími 29 městy, v Německu vedla linka z Berlína do Kolína nad Rýnem, v carském Rusku spojovaly semaforey Varšavu s Petrohradem. Nutno ovšem říci, že většinou se semaforey používaly pro státní a vojenské účely. Tolik potřebná komerční komunikace si musela najít jiný způsob přenosu. A brzy ho našla.

4 000 KM DLOUHÝ HAD

Tím novým způsobem byl telegraf, který využíval k fungování teprve nedávno zkrocenou sílu – elektřinu. První telegrafní přístroje se objevily už krátce po roce 1830, k dokonalosti ale tento systém přivedl až americký vynálezce Samuel Morse. Jeho telegraf z roku 1844 brzy dobyl celý svět. Morse navíc vymyslel i kódovou abecedu, kterou bylo možné zprávy vysílat – to je ona slavná „morseovka“.

A tak podobně jako dříve semaforey pokryly po roce 1850 Evropu i Severní Ameriku tisíce kilometrů telegrafních drátů zajišťujících efektivní přenos →

5

remote communication. The first solution was a system of semaphore towers. Visible from far and wide, patterns of the pivoted indicator arms communicated specific signs. The first line opened between Paris and Lille in France in 1793. A message could travel the 220 km within impressive 4 minutes and 5 seconds. The distance between the individual towers ranged from 12 to 15 km, and operators needed a telescope to read the signals.

By the mid-19th century, Europe was interwoven with a network of semaphore lines. Paris had an optical telegraph connection with 29 other cities; the German line connected Berlin and Cologne; and the Russian Empire operated a semaphore line between Warsaw and Saint Petersburg. But these lines were mostly used for →

6

CZ → informací. Protože bez drátů to stále nešlo... Jistě jste si ale povšimli malého problému: zprávy bylo možné šířit po Evropě i Americe – ale jak je poslat mezi oběma světadíly? Bylo vůbec v možnostech tehdejšího lidstva vyrobit „drát“ tak dlouhý, aby překonal Atlantik?

Ano, bylo. První z těchto podmořských kabelů se podařilo položit na dno oceánu mezi Kanadou a Irskem roku 1858. Ačkoli jeho kapacita byla 25 slov za hodinu (!), byla to tehdy velká sláva. První slova, která přes oceán putovala, byly vzájemné pozdravy britské královny Viktorie a amerického prezidenta Buchana. Kabel byl v provozu pouhých 26 dní, než se nenávratně poškodil. Ale důležité bylo, že se už jednou podařilo Rubikon (či spíše Atlantik) překročit. Další kabel, tentokrát s rychlostí přenosu 8 slov za minutu, byl položen už v roce 1866. Svět se definitivně propojil... •

7

6 – Pokládání transatlantického kabelu / Laying a transatlantic cable

7 – Telegrafistka vysílající zprávu / Telegraph operator sending a message

EN → military purposes, so the commercial sector had to look for other means. And they soon found what they were looking for.

CONNECTING CONTINENTS

Utilising the newly tamed electrical power, the first telegraphs appeared in the early 1830s, but it was Samuel Morse who gave the system full functionality. His 1844 telegraph system soon spread all over the world. Morse invented a system of codes which allowed people to encode messages in real languages.

After 1850, the network of semaphore towers was gradually replaced with a dense network of telegraph wire. Thousands of miles of metal wire covered all of Europe and North America, and provided efficient communication between nearly any two places on the continent – but not beyond. Because the information could only travel as far as the wire went. Was it even possible at that time to make a cable so long that it could span the Atlantic?

The first transatlantic submarine cable was laid between Canada and Ireland in 1858. It could transmit 25 words an hour! The first words exchanged over (or under) the ocean were greetings between Queen Victoria and the US President Buchanan. The cable was in operation only for 26 days before it was irreparably damaged. But the Rubicon has been crossed, which opened the doors to future attempts. The next cable allowing 8 words a minute was laid in 1866. The world was connected. •

BUSHMAN®

Móda na cesty jako stvořená

www.bushman.eu

OC LETŇANY

zábava a nákupy na jednom místě

TEXT A FOTO: Letňany Centre

CZ Obchodní centrum Letňany je jedno z největších nákupních center v Praze, které svým zákazníkům nabízí moderní prostory s bohatým výběrem obchodů světových značek, rozmanitou nabídku služeb včetně multikina s 12 sály, dvoupatrové fitness i příjemné posezení v restauracích a kavárnách.

V nabídce více než 180 obchodů nechybí oblíbené módní značky Reserved, New Yorker, H&M, Lindex nebo Half Price, které doplňují trendy beauty shopy Sephora, Douglas, Rituals či Manufaktura. Osvěžení a chvilka odpočinku na vás čekají v nově rozšířeném food courtu, kde se kromě bohaté nabídky ve více než 25 restauracích a kavárnách můžete také těšit na pohodlné a útulné sezení i family-friendly zónu s herním koutkem pro děti.

Díky výborné dopravní dostupnosti a celodennímu bezplatnému parkování pro více než 3 200 automobilů je OC Letňany ideálním místem pro každodenní nákupy i víkendové aktivity.

Letňany nejsou jen centrem nákupů, ale místem, kde se setkávají zábava, styl a pohodlí. •

42

ADVERTORIAL

OC LETŇANY – Entertainment and Shopping in One Place

EN The Letňany Shopping Centre is one of the largest in Prague, with modern architecture, a rich selection of shops, fashionable world brands, a wide range of services, 12 cinema screens, a two-storey gym, and a number of welcoming restaurants and cafés.

More than 180 shops include popular fashion brands, such as Reserved, New Yorker, H&M, Lindex or Half Price, and trendy beauty destinations Sephora, Douglas, Rituals or Manufaktura. The food court has been recently expanded and offer over 25 restaurants and cafes, comfortable seating, and a family-friendly zone with a play area for children.

Excellent accessibility and free parking for over 3,200 cars make OC Letňany an ideal place for both for everyday shopping and weekend entertainment.

Letňany is not only about shopping, but also entertainment, style, and fun. •

ZÁBAVA A NÁKUPY NA JEDNOM MÍSTĚ

VÍCE NEŽ **180**
OBCHODŮ

ZDARMA **3200**
PARKOVACÍCH MÍST

DÁRKOVÁ KARTA
OC LETŇANY

25+ RESTAURACÍ
A KAVÁREN

DĚTSKÝ KOUTEK
> **600M²**

OBCHODNÍ CENTRUM

LETŇANY

THE FACTORY AUTOMATION COMPANY

FANUC

Jeden dodavatel, nekonečné možnosti.

Průmyslové roboty, CNC
stroje a CNC řídicí systémy

Kompletně navrženo
a vyrobeno v Japonsku

FANUC je, díky třem základním skupinám produktů, jedinou společností v tomto sektoru, která interně vyvíjí a vyrábí všechny hlavní komponenty. Každý detail hardwaru i softwaru prochází řadou kontrolních a optimalizačních procesů. Výsledkem je vynikající funkční spolehlivost a důvěra spokojených zákazníků na celém světě. WWW.FANUC.CZ

No.1
V EVROPĚ*
NIKOTINOVÝ SÁČEK

VELO NIKOTINOVÉ SÁČKY
DORAZ DO CÍLE
BEZ NEUSTÁLÉ CHUTI
NA KOUŘENÍ

URČENO
PRO DOSPĚLÉ

* Na základě odhadovaného maloobchodního podílu
VELO na prodeji nikotinových sáčků měřeného
na klíčových trzích v Evropě: Švédsku, Dánsku,
Spojeném království, Polsku a Švýcarsku k červnu 2025.

PŘEJDI NA VELO

TENTO VÝROBEK OBSAHUJE NIKOTIN, KTERÝ JE VYSOCE NÁVYKOVOU LÁTKOU

FLY VISTA

CZ Objevte pražský rooftop, kde se snoubí skvělá gastronomie, nezapomenutelné výhledy a atmosféra, která vás okamžitě vtáhne. Fly Vista na střeše ikonického domu Máj nabízí zážitek, který zůstává v paměti dlouho po posledním doušku vína.

V samém srdci Prahy, na adrese Národní 26, se ukrývá místo, které znovuobjevilo kouzlo městských rooftopů. Rooftop restaurace a bar Fly Vista se nachází v nejvyšším patře zrekonstruovaného domu Máj – legendy, která se proměnila v moderní dům zábavy, gastronomie a stylu. Už při vstupu vás pohltí design propojující eleganci s lehkostí světla a výhled, který bere dech.

Z panoramatické terasy se otevírá 360° pohled na celou Prahu – od Národního divadla přes střechy Starého Města až po Pražský hrad. Je to ideální

46

ADVERTORIAL

Praha z nové perspektivy

 FLYVISTA

TEXT: Markéta Indrová
FOTO: Infinite X Prague, s. r. o.

místo pro romantickou večeři, oslavu ve dvou, setkání s přáteli nebo jen odpočinek při západu slunce s koktejlem v ruce.

Kuchyně Fly Vista je stejně výjimečná jako samotný výhled. Šéfkuchař sází na čerstvé suroviny, moderní pojetí světových receptů

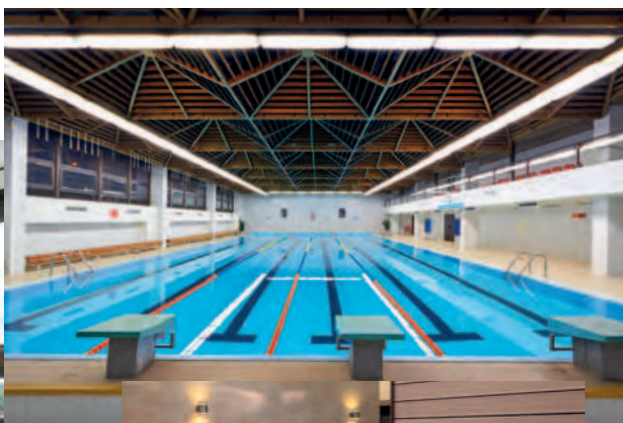
a poctivou chuť v každém soustu. V nabídce najdete prémiové steaky, mořské plody, domácí dezerty i vegetariánské speciality. Bar láká na signature koktejly, přes 120 pečlivě vybraných druhů šampaňského, které k výhledu na Prahu jednoduše patří.

Fly Vista je místem, kam se budete rádi vracet – ať už při letních večerech, adventních světlech, nebo během speciálních eventů, které proměňují rooftop v živý prostor plný hudby, světel a chutí. Protože právě tady, vysoko nad městem, Praha ukazuje svou nejkrásnější tvář. •

47
ADVERTORIAL

Hotel Olšanka

Místo s jedinečnou kombinací služeb. Pouze 10 minut od centra Prahy.

Konference

Gastronomie

Vinný bar

Wellness

Ubytování

Kongresový sál až pro 600 delegátů
16 klimatizovaných sálů a salonků
264 moderních hotelových pokojů

25metrový plavecký bazén
Vinný bar, letní pivní terasa
Saunový svět s 5 saunami

COMMUNICATIONS ORIGINALITY THINKING CREATIVITY
OPTIMIZATION TRUST CONTENT OPPORTUNITY
TEAMWORK CARE OBJECTIVITY THOROUGHNESS
CHALLENGE OBLIGATION COOPERATION
OBSERVANCE TIMELINESS

CZ Zveme vás na adventní trhy v Polsku

ADVENTNÍ TRHY KATOVICE
21. 11. 2025 – 6. 1. 2026

ADVENTNÍ TRHY KRAKOV
28. 11. 2025 – 1. 1. 2026

**ADVENTNÍ TRHY
VRATISLAV**
21. 11. 2025 – 7. 1. 2026

**ADVENTNÍ TRHY
OPOLÍ**
28. 11. 2025 – 23. 12. 2025

POLSKA POLISH
TOURISM
ORGANISATION

TEXT A FOTO: Polská turistická
organizace

www.polsko.travel/advent

EN We Invite You to the Advent Markets in Poland

**ADVENT MARKETS
IN KATOWICE**
November 21, 2025 –
January 6, 2026

**ADVENT MARKETS IN
KRAKOW**
November 28, 2025 –
January 1, 2026

**ADVENT MARKETS IN
WROCLAW**
November 21, 2025 –
January 7, 2026

ADVENT MARKETS IN OPOLE
November 28, 2025 –
December 23, 2025

Studujte na jedné z předních ekonomických fakult v Česku

Nabízíme bakalářské, magisterské i doktorské studijní programy zaměřené na ekonomiku, podnikovou ekonomiku, finanční technologie, finance, účetnictví, marketing, sportovní management, management udržitelného rozvoje, veřejnou správu a průmyslové inženýrství.

V prestižním světovém žebříčku THE WUR se fakulta pravidelně řadí mezi špičku českých vysokých škol v oboru Business & Economics. Navazující magisterské studium u nás? Logický krok!

Více info o studijních programech:

ANATOL SVAHILEC

věrozvěst slam poetry a wiki maniak

TEXT: Petr Manuel Ulrych
FOTO: Detour Productions

Slamer, básník, herec, moderátor a vášnivý vlakový cestující. Anatol Svahilec ročně najezdí vlakem desítky tisíc kilometrů, což se často promítá do jeho tvorby, ale také ho to vyslalo na dráhu zapáleného wikipedisty. Následující rozhovor je o hledání inspirace, tabu tématech i šíření slamového evangelia od Aše po Bohumín. Možná i dál...

CZ **Když se řekne slam poetry, mladí lidé většinou vědí, o co jde. Ale jak byste to vysvětlil třeba osmdesátileté babičce?**

Asi bych řekl, že je to něco jako rýmovaný stand-up – ale vlastně ne. Prostě je to žánr, který vyjímá poezii z její literární podoby a dává jí formu dramatickou až divadelní. Na rozdíl od stand-upu nemusí být slam nutně vtipný.

Držíte se pořád svého tvrzení, že úspěch slamu je ze 70 procent forma a ze 30 procent text?

Ano, stojím si za tím. Dá se uspět i se slabším textem, pokud má člověk silnou performance. U vážnějších věcí je to možná ještě těžší – rozesmát lidi je →

Slam Poetry Apostle and Wiki Maniac

Slam poet, actor, presenter, and a railway enthusiast, Anatol Svahilec travels thousands of kilometres annually by train, which is often reflected in his works. It also inspired his activity as a Wikipedia contributor. We met to discuss his sources of inspiration, tackling taboo topics, and spreading the slam gospel all over the country and beyond.

EN **Most young people have some idea about what slam poetry is, but how would you explain it to your grandmother?**

I would say that it is a standup comedy in verse – but then maybe not. It is a genre that takes poetry out of its literary form, and converts it into drama, into theatrical performance. Unlike stand-up, slam is not necessarily funny. →

jednodušší, než je donutit přemýšlet. Ale ta rovnováha je důležitá. Kdyby slam nebyl tak trochu i zábava, těžko by si našel tak široké publikum.

Vy se slamování věnujete od roku 2014, a ve stejném roce jste se dokonce stal mistrem republiky. Jak se česká slamová scéna od té doby změnila?

Zásadně. Když jsem začínal, slam se konal hlavně v Praze, Plzni a Brně. Dnes je scéna mnohem regionálnější, pestřejší a otevřenější. Dřív to byl spíš přívěsek literárních večerů, dnes vystupujeme na hudebních festivalech, městských akcích, v kulturácích... A co mě těší – publikum se rozšířilo. Dnes chodí lidé od dvaceti do šedesáti, občas i babičky, do kterých by člověk tento žánr neřekl.

A jak jste se změnil vy?

Stal se ze mě profesionální slamer. Žiju na kolečkách, často spím jinde než doma a mám režim obrácený naruby – pracuju, když se ostatní baví, a spím, když oni pracují. Ale našel jsem v tom smysl. Dělán něco, co má pro lidi hodnotu, a to je víc než jistota „od devíti do pěti“. Změnila se i moje disciplína – když člověk cestuje a vystupuje často, musí si vyplatit kolekci textů a taky produkci: domluvit štace, poslat plakáty, komunikovat s pořadateli. To už není jen o psaní.

Kdysi jste řekl, že slam je jako bungee jumping. Je tam ale pořád adrenalin, nebo už je to pro vás jako profíka rutina? Jaké to vůbec je, dělat slam, protože musíte?

V tomhle se nelišíme třeba od profesionálních muzikantů. Máme prostě to štěstí, že nás živí to, co nás baví. Mimochodem – my jako slameři máme možná víc ka-

marádů v hudebním než v divadelním nebo stand-upovém světě. Protože je častěji potkáváme na festivalech. Je to takové „backstagové kamarádství“.

A ten adrenalin? Ten je tam pořád. Nejsilnější je samozřejmě u nového textu – když jdu na pódium s něčím, co ještě nebylo vyzkoušené. I po letech cítím to příjemné chvění. Místo lana mě drží publikum.

Co je na slamu nejtěžší – nápad, psaní, nebo přednes?

Nejtěžší je pro mě začít psát. Nápadů mám dost, ale sednout si a dotáhnout jej do finální podoby je občas boj. Když už je text hotový, přednes je radost. Snažím se, aby to nebylo na poslední chvíli – už proto, že nechci texty číst, ale s úcty k divákům říkat zpaměti. Přišli přeci na slam, ne na autorské čtení... Z opozice proti němu ostatně slam poety kdysi vznikla.

Do you still believe that your success is due 70 percent to the performance, and only 30 percent to the text?

Yes, I'm convinced it is so. You can succeed with a weaker text if your performance is strong. It might be more difficult with serious topics, because it is easier to make people laugh than to make them think. But the balance is important. If slam wasn't also a bit of fun, it would hardly attract such audience.

You started slamming in 2014, and the same year you became the Czech champion. How has the Czech slam scene developed since then?

Substantially. When I started, slam sessions were only held in Prague, Plzeň, or Brno. Now, it is much more widespread and varied. Slam poetry used to be staged just as

Jak často tvoříte nové texty?

Napišu průměrně jeden výstup za čtvrt roku. Ne všechno se chytne – některé texty zůstanou jednorázové, jiné přežijí roky. Teď bych z hlavy dokázal dát kolem dvou hodin materiálu, asi 20-25 textů. Repertoár obměňuju podle publika a podle toho, s čím už jsem na daném místě vystupoval.

Kdo chodí na slam poetry?

Primárně lidé kolem třicítky, ale často se přidávají i starší generace. V menších městech je to překvapivě rodinné: přijde děda, přijde vnuk, přijde sousedka. To je na tom krásné – slam dokáže spojit různorodé publikum.

V jednom z dřívějších rozhovorů jste se svěřil s ambicí „dostat slam poetry do každého českého maloměsta“. Daří se?

Řekl bych, že ano. Dodnes jsem vystupoval na víc než dvou stovkách →

a bonus at literary soirées, while today, we perform at music festivals, city events, in major venues... And the audience is larger, people aged twenty to sixty, sometimes even older; that is surprising – and gratifying.

And how have you changed?

I became a professional slammer. I live on wheels, I sleep away from home a lot, I work when others have fun, and I sleep when they work. But it makes sense to me. People find value in what I do, and that is more important than having a safe job. I had to work on my self-discipline – when you travel and perform frequently, you need to refine your collection of texts and the production: arrange tours, send posters, communicate with organisers. It is no longer just about writing.

You once said that slam poetry is like bungee-jumping. Do you still feel the thrill, or has it become a routine? What is it like to slam when you have to?

It is the same as for professional musicians, we are simply lucky to have a job that we love. Slam poets usually have more friends among musicians than among actors and stand-up artists, because we often meet at festivals. It is a sort of “backstage friendship”.

And the thrill is there all the time. It is strongest when I do a new text, but it is always there, even after all those years. It's nice. And the audience is my bungee cord. →

šťací. Ale abych to upřesnil – nechci, aby celá republika milovala slam poetry. Chci, aby to co nejvíc lidí vidělo a udělalo si o tom ten obrázek a řeklo si „líbí – nelíbí – neutrální – zkusím to ještě jednou“.

Kde berete inspiraci?

Z cesty, ze života, z lidí. A jelikož ročně najezdím asi 40 tisíc kilometrů vlakem, přirozeným zdrojem inspirace je pro mě železnice. Věnoval jsem jí několik textů. Jeden z nich – Podrážďená – je o výlukách a napětí mezi cestujícími a personálem; jinde zase používám vlak jako metaforu pro život.

Máte hranici, za kterou byste ve slamu nešel?

Nemám tabu témata, spíš způsoby. Nedělám si legraci z utrpení lidí nebo z tragédií, kde by pointa byla na úkor empatie. Nebojím se vyjádřit k ostrým tématům, ale teď bych třeba nebyl schopen tematizovat to, co se děje v Gaze. To je pro mě strašně těžko uchopitelné a nenapadá mě ohledně toho tématu text, kterým bych se pro někoho zařadil do jednoho a pro jiného do opačného tábora. A to nechci.

Vím, že se taky hodně aktivně věnujete psaní na Wikipedii. Jak se z extrovertního performerera stane wikipedista, který tráví hodiny o samotě nad klávesnicí počítače?

Cestou vlakem. (smích) Během těch tisíců kilometrů jsem se začal zajímat o různé aspekty železnice a na Wikipedii narazil na prázdné nebo špatně popsané články o stanicích, proto jsem je začal doplňovat. Je to jiné psaní, ale stále práce s textem: šablona, fakta, jazyky. Wikipedie mi dodává pocit užitečnosti mimo je-

viště. Na kontě mám dnes 2 033 článků, z toho asi 420 o železničních stanicích. A taky přes 21 tisíc editací. Je to pro mě zkrátka posedlost.

Umím si představit, že slam a Wikipedie stojí spoustu hodin. Máte ještě vůbec čas na divadlo, mystifikační diskuzní show Nevyžádaná rada nebo psaní knih?

S knihami je to jednoduché. Vydávám jen věci, které píšu pro slamy, jinou ambici nemám. A divadlu se věnuju. Hlavní věc, s kterou vystupujeme minimálně dvakrát měsíčně, je improvizací diskuzně-mystifikační představení Nevyžádaná rada. Máme za sebou vydařenou sezonu, vymetli jsme pár divadelních festivalů. Ono to spolu všechno souvisí, nedělám vlastně nic mimo. I když... už delší dobu se pokouším napsat scénář filmové komedie. Zatím ale víc „prokrastinuju“ na Wikipedii. :) •

Anatol about railways:

I travel by train some 40 thousand kilometres a year, so trains inspire me, too. I wrote several texts about railways.

What is the most difficult part of slam poetry – writing or performing?

The hardest thing is to start writing. I have heaps of ideas, but I struggle to sit down and get things done. When the text is ready, the performance is the fun part. I try to memorise the text before I perform, I find it rude to read it. The audience is there to see slam poetry, not author reading... which in fact originally provoked poets to slam.

How often do you write new texts?

I write about one every three months. And not everything works. Some texts I only do once, others last for years. I have enough stuff for about two hours, some 20–25 pieces. I try to customize the selection to the specific audience and venue.

Who goes to see slam poetry?

Mostly people around thirty, but even older people. In smaller towns, it is often a family event – a grandpa with a grandson, a neighbour. I love that. Slam poetry can unite very diverse audiences.

In an earlier interview, you said you aspired to “get slam poetry into every small town”. How do you get on?

I think I do. I have performed in over two hundred places. I mean, I do not need all people to love slam poetry, I just want many people to see it, and judge it

Anatol o železnici:

Jelikož ročně najezdím asi 40 tisíc kilometrů vlakem, přirozeným zdrojem inspirace je pro mě železnice. Věnoval jsem jí několik textů.

for themselves – whether they like it, dislike it, remain unimpressed, or need to try it once more.

What is your source of inspiration?

Travels, life, people around me. I travel by train some 40 thousand kilometres a year, so trains inspire me, too. I wrote several texts about railways, like Podrážďená (Trainsions) about closures and the tensions between passengers and staff. Or I use a train as a metaphor for life.

Is there a limit that you would never cross in your poetry?

There are no taboo topics, but taboo ways. I don't joke about suffering or tragedies, where the point defeats empathy. I am not afraid of hot topics, but I would not

write about the situation in Gaza, for instance, because it is hard for me to tackle, I would have to take sides there, and I don't want to do that.

You also vigorously contribute to Wikipedia. How does an outspoken performer combine with a wikipedist who spends hours typing in solitude?

It is on my train journeys. The miles and miles that I travelled made me interested in railways, and I found many poor or missing articles about stations on Wikipedia, so I started editing and writing. It is a different kind of writing, but the essentials are the same – a template, facts, language. Wikipedia makes me feel useful outside the stage. I have written 2,033 articles, of which 420 are about railway stations. And I have edited over 21,000 articles. It's an obsession.

Both slam poetry and Wikipedia must take an awful lot of time. Do you still have the time for theatre, your show Unsolicited Advice, or writing books?

Books are easy. I only publish my slam texts, nothing else. And there is always time for theatre. We have a performance of Unsolicited Advice at least twice a month. We have had a great season; we performed at several festivals. All these things are interlinked; it is all basically one activity. Although... I have been trying to write a script for a comedy movie for some time, but I keep procrastinating on Wikipedia. •

Mariánské Lázně – oáza pro vaše zdraví

TEXT: Josef Slunečko

Foto: Štěpán Látal, David Marvan,
Vladimír Surmaj, Ladislav Renner

www.zivykraj.cz

www.laznezdravi.cz

Upravené parky, nádherná architektura, krása všudypřítomné přírody, široká nabídka volnočasových aktivit a také slavná minulost. Toho všeho si můžete v Mariánských Lázních užívat plnými doušky, stejně jako místních pramenů.

CZ Jedno z nejvýznamnějších evropských lázeňských měst už více než dvě století pomáhá lidem nacházet rovnováhu těla i duše. Díky unikátním minerálním pramenům, rašelině, zřídelním plynům, čistému ovzduší a tradici odborné péče nabízí Mariánské Lázně ideální útočiště pro regeneraci, prevenci i odpočinek v srdci západočeského regionu. V roce 2021 bylo město zařazeno mezi velká lázeňská města Evropy a zapsáno na Seznam světového dědictví UNESCO.

Léčebné prameny se v Mariánských Lázních běžně používají k pitným kúram a léčebným procedurám. Tyto procedury jsou známé svou účinností při léčbě široké škály onemocnění, jako je artritida, dna, hypertenze a záněty ledvin a močových cest, a také pomáhají při zotavení po operacích. V okolí se nachází přes sto minerálních pramenů, z nichž asi čtyřicet je přímo ve městě.

Kupte si v některém z obchodů v kolonádě malý lázeňský pohárek a vydejte se na levý konec kolonády. Najdete tam Karolinin, Rudolfův, Křížový a Lesní pramen, kde si můžete naplnit lázeňský pohárek a popíjet z něj. Každý

58
ADVERTORIAL

Mariánské Lázně – Oasis for Your Health

Well-kept parks, magnificent architecture, the beauty of nature all around, a wide range of leisure activities, and a rich, famous past – you can enjoy it all to the fullest in Mariánské Lázně, just like the healing springs themselves.

EN One of Europe's most renowned spa towns has been helping people find harmony of body and soul for over two centuries. Thanks to its unique mineral springs, therapeutic peat and gases, pristine air, and a long tradition of professional care, it offers an ideal retreat for regeneration, prevention, and relaxation in the heart of the West Bohemian region. In 2021, Mariánské Lázně was recognised among the Great Spa Towns of Europe with a UNESCO World Heritage listing.

The healing springs of Mariánské Lázně are widely used for drinking cures and therapeutic treatments. Renowned for their effectiveness, these therapies help treat a broad range of conditions, including arthritis, gout, hypertension, and

pramen má svou charakteristickou chuť a jedinečné zdravotní účinky. Wellness přímo od zdroje!

Kromě kolonád a pramenů vás procházka Mariánskými Lázněmi zavede k novobarokní a neoklasicistní architektuře hodné královské rodiny, k upraveným parkům a rybníkům. Objevíte sochy slavných osobností, které si Mariánské Lázně užívaly – Goethe, anglický král, rakouský císař a další.

Zalesněné kopce v okolí města nabízejí fantastické možnosti pro pěší turistiku. Vyrážte na osvěžující výlet za úsvitu například po Královské stezce, kde si užijete svěží lesní vzduch, panoramatické výhledy a vitalitu, kterou může poskytnout jen příroda. Ideálně by vaše wellness cíle v Mariánských Lázních měly zahrnovat poznávání přírody a kultury západních Čech.

Naučte se odpočívat, regenerujte organismus a posilte svou imunitu prostřednictvím lázeňských procedur! •

59
ADVERTORIAL

inflammation of the kidneys and urinary tract, and also support recovery after surgery. More than one hundred mineral springs are found in the area, about forty of which rise directly within the town.

Buy a small spa cup from one of the shops in the colonnade and head to the left-hand end. You'll find faucets from the Karolina, Rudolph, Cross and Forest Springs, where you can fill your spa cup and sip away. Each spring has its distinct taste and unique health benefits. Wellness straight from the source!

Aside from the colonnades and their springs, a stroll through Marienbad will take you past Neo-Baroque and Neo-Classical architecture fit for royalty, parks and ponds. Spot the statues of famous people who have enjoyed Mariánské Lázně as much as we did – Goethe, the King of England, the Emperor of Austria, and the like.

The wooded hills surrounding the town offer wonderful opportunities for hiking. Set out at dawn on a refreshing walk along the Royal Trail, where you can breathe in the crisp forest air, take in panoramic views, and feel the vitality that only nature can provide. Ideally, your wellness goals in Mariánské Lázně include exploring the nature and culture of West Bohemia.

Learn to relax, rejuvenate your body, and strengthen your immunity with spa treatments! •

Hotel THERMAL

CZ Vychutnejte si exkluzivní výhledy na lázeňské centrum Karlových Varů z hotelu Thermal. Navíc zažijete celoroční venkovní koupání ve 100% vřídelní minerální vodě 38 °C s blahodárnými účinky nebo si zaplavete v průzračné vodě relaxačního bazénu 30 °C. Dopřejte si masáže, léčebné procedury, saunový svět Saunia a užijte si vnitřní hotelové wellness.

- Panoramatický venkovní bazén s termální vodou
- Karlovy Vary na Seznamu světového dědictví UNESCO
- Prvotřídní lázeňská léčba
- Procedury s využitím karlovarské vřídelní vody
- Jedno z největších kongresových center v České republice

Rezervujte si svoji příští dovolenou. •

60
ADVERTORIAL

TEXT: Hotel Thermal
FOTO: © archiv Hotel Thermal

www.hotelthermal.cz

REZERVACE
reservation@thermal.cz
Tel.: +420 359 001 111

EN Enjoy exclusive views of the spa centre of Karlovy Vary from the Hotel Thermal. You can experience year-round outdoor bathing in the 100% mineral spring water at 38 °C or take a dip in the clear water of the relaxation pool at 30 °C. Indulge in massage, spa treatments, the Saunia sauna world and enjoy the hotel's indoor spa.

- Panoramic outdoor pool with thermal water
- Karlovy Vary – a UNESCO World Heritage Site
- First class spa treatments
- Use of hot spring water from Karlovy Vary during procedures
- One of the largest congress centres in the Czech Republic

Book your next holiday direct. •

HOLIDAY WORLD

&

REGION WORLD

34. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO VELETRHU CESTOVNÍHO RUCHU A REGIONÁLNÍ TURISTIKY
34th INTERNATIONAL TOURISM AND REGIONAL TOURISM TRADE FAIR

12.–14. 3. 2026

www.holidayworld.cz

ORGANIZÁTOR
ORGANISER

MÍSTO KONÁNÍ
VENUE

PARTNEŘI PVA EXPO PRAHA
PARTNERS PVA EXPO PRAGUE

PARTNER PRO ENERGETIKU
PARTNER FOR ENERGY

OFICIÁLNÍ VOZY
OFFICIAL CARS

62

PŘEDSTAVUJEME

GABRIELA A DAVID: Neviditelní dirigenti provozu

Při svých cestách vlakem se většina z nás setká jen se stevardy, někteří s pokladními, šťastlivci zahlédnou i strojvedoucího. Ne každý si ale uvědomuje, že v zákulisí pracuje tým lidí, bez kterých by se vlak vůbec nerozjel.

TEXT: Petr Manuel Ulrych FOTO: Leo Express

Gabriela and David: Invisible Orchestrators

When travelling by train, we meet the cabin staff or the ticket office staff, and the lucky ones catch a glimpse of the driver. Most people never realise how many people work in the background. But they make the trains move.

CZ Významným článkem tohoto týmu jsou dispečeré, bez přehánění skuteční dirigenti provozu – tiše stojí v pozadí, ale bez jejich rozhodnutí a koordinace by žádný vlak nedojel tam, kde ho cestující očekávají. „V principu zajištění celé dopravy na našich tratích,“ odpovídá na otázku, co jeho práce obnáší, David Šimon, jeden z osmi dispečerů pracujících v Leo Express. „Zadávané údaje do systému Sprá-

vy železnic, obsazujeme směny stevardů, řešíme výluky, sledujeme provoz a reagujeme na mimořádnosti. Snažíme se, aby doprava běžela co nejplynuleji,“ dodává. Připomeňme, že s výjimkou regionální linky Bratislava – Komárno mají naši dispečeré na starost celou síť našich železničních i autobusových linek, tedy včetně těch směřujících do Polska či na Ukrajinu.

Jaké vlastnosti musí mít dobrý dispečer? Podle Davida především psychickou odolnost a zdravý rozum. Na jejich práci totiž závisí nejen pravidelnost, ale i bezpečnost dopravy. I proto procházejí zaměstnanci každoročním školením. „Probíráme všechny změny, nové postupy a zkušenosti z uplynulého roku,“ doplňuje další z našich dispečerů Gabriela Pravdová. Nováčci absolvují také několik zácvikových směn a závěrečný test. →

Běžný den dispečera vlakové dopravy

Dispatcher's Ordinary Day

kontrola událostí a plánů z předchozího dne

PŘEVZETÍ SMĚNY:
SHIFT TRANSFER:

check of the events and plans of the previous day

zadávané informace a příprava podkladů pro správu železnic i slovenskou ŽSR

SPRÁVA SYSTÉMU:
SYSTEM MANAGEMENT:

entering information, preparing the daily feed for the Czech and Slovak Railway Administrations

operativní reakce na změny a mimořádnosti

ŘÍZENÍ DOPRAVY:
OPERATIONS CONTROL:

response to any changes and irregular events

příprava podkladů pro střídající směnu a nadcházející provoz

PŘEDÁNÍ SMĚNY:
SHIFT TRANSFER:

summarizing information for the next shift

EN Train dispatchers are an indispensable part of the operations. They truly lead the railway philharmonic. Silently working in the background, their decisions and choices conduct trains safely to their destinations. "It is essentially about controlling all the operations on our routes," says David Šimon, one of the eight Leo Express dispatchers. "We enter the data to the Railway Administration system, we appoint the staff to the shifts, we deal with closures, monitor the operations, and solve unexpected situations and issues. We try to make the operations as smooth as possible," he says. With the exception of the regional line Bratislava – Komárno, our dispatchers control the whole network of railway and bus services, including the transport to Poland or Ukraine. →

Z titulu své funkce jsou dispečeré v kontaktu prakticky s celou firmou. „Jsou to samozřejmě stevardi, ale také strojevedoucí, kteří nám musejí vlaky dopravit na správná místa. Občas kolegové z údržby a někdy se do toho přidají i další oddělení, jako třeba obchodní nebo callcentrum. Všichni kolegové od nás potřebují aktuální a relevantní provozní informace,“ vysvětluje David.

A co naše dispečery na jejich práci nejvíc baví? David vidí krásu své práce hlavně v její proměnlivosti. „Nejhezčí je, když všechno funguje tak, jak má. Každý den je ale jiný – i každá mimořádnost je jedinečná a vyžaduje jiný postup.“ Gabriela přitakává a s úsměvem dodává: „Bez mimořádností bychom se určitě obešli.“ Práci dispečerky si občas zpěstřuje svou původní profesí – někdy se s ní můžete setkat na palubě našich vlaků jako se stevardkou. „Baví mě to. Občas potřebuji zajít mezi lidi, ne jenom telefonovat nebo koukat do obrazovky počítače. A taky je to šance někam se podívat, třeba na Slovensko nebo do Polska,“ vysvětluje Gabriela, která svoji kariéru spojila s naší společností před deseti lety.

David je služebně mladší, do Leo Express nastoupil jako stevard před sedmi lety. Postupně se vypracoval na dispečera a dnes už by neměnil. Společně je těmto našim kolegům ještě jedno – oba jsou spokojenými zaměstnanci. „Je fajn pracovat pro firmu, která vám umožňuje se rozvíjet,“ říká David. „Kromě linek do Polska nebo na Ukrajinu přibude brzy i provoz do Bratislavy a Varšavy. To je velká výzva, na kterou se těšíme,“ doplňuje. A Gabriela

dodává: „Máme navíc fajn kolektiv, takový rodinný. To je další z věcí, která nás tu drží.“

Nikdo samozřejmě nežije jen prací. Oba naši kolegové tráví volný čas pestrými aktivitami. Gabriela, která má ráda přírodu, se s oblibou vydává na cesty, nejčastěji do hor nebo exotických destinací. A hodně času věnuje i svému psímu partákovi. A David? Ten tráví chvíle volna jednak se svou rodinou, jednak nad šachovnicí – je totiž šachovým rozhodčím. V brzké době snad dokonce mezinárodním! A aby toho nebylo málo, věnuje se také skautingu a vzdělávání skautských vedoucích. ●

What are the crucial attributes of a good dispatcher? David says it is mainly mental resilience and common sense. Dispatchers are under a lot of pressure, as they are responsible both for efficiency and safety. That is why they have to undergo regular training. “We learn about all the new changes and practices, and recent experience,” says Gabriela Pravdová, another dispatcher. Newbies have to work several shadow shifts, and then pass the final test.

Dispatchers know nearly everybody in the company. “We communicate with the cabin staff, the drivers who have to drive the trains to the right destinations, sometimes we need to speak to the maintenance staff, and sometimes also other departments, for instance sales, or the call centre. All our colleagues need updated and relevant information about the operations,” says David.

What is it that our dispatchers love about their work? David sees the main benefit of his work in its divergency. “I love it when everything works as it should. But every day brings something unexpected – and every irregular situation is different and requires a different response.” Gabriela agrees and adds: “I could certainly do without the unexpected issues.” She sometimes takes a short respite by going back to her former position – you can meet her in the cabin crew uniform. “I love it. From time to time, I need to speak with passengers, not just watch the screen and make phone calls. Plus, it is an opportunity to travel – to Slovakia or Poland,” says Gabriela who has been with the company for ten years.

David joined the Leo Express cabin staff seven years ago, and gradually made it to the operations room. And he plans to stay. Both David and Gabriela are happy in their positions. “It is great to work for a company that lets you develop,” says David. “In addition to the lines to Poland or Ukraine, we will soon send trains also to Bratislava and Warsaw. It is a challenge, and we are looking forward to it,” he says. “The team is great, like a family. That is another thing that makes us happy here,” adds Gabriela.

But their lives are not only about their work. Both dispatchers are very active in their free time. Gabriela loves nature and travelling. She enjoys hiking in the mountains or journeys to exotic destinations. She also spends time with her dog. David dedicates most of his free time to his family, but chess takes up a good part of it too – he is on his way to becoming an international referee. He also works with children in the Scout movement and trains young guides. ●

BACK-IN-TIME

EXPERIENCE MUSEUM

OBJEVTE TAJEMSTVÍ PRAŽSKÉ HISTORIE

JEDINEČNÉ ZÁŽITKOVÉ MUZEUM
HOLOGRAMOVÉ PROJEKCE • 5D KINO
1200 LET PRAŽSKÉ HISTORIE

LEVELS

FUN & GAMES

NEKONEČNÁ ZÁBAVA V CENTRU PRAHY

200+ ARKÁDOVÝCH HER • MINIGOLF
ZÁVODNÍ SIMULÁTORY • KULEČNÍKY
KUŽELKY • ŠIPKY • AUTODROM
KARAOKE • AMERICKÉ BBQ

PART OF

MAJ

HOUSE OF FUN

WWW.HOUSEOFFUNPRAGUE.CZ

NÁRODNÍ 26, PRAHA 1

NASKENUJ SI
15% SLEUVU

Učíme měnit svět k lepšímu, malá fakulta s velkým dopadem

Víte, co všechno stojí za tím, že právě teď cestujete pohodlně vlakem? Logistika, bezpečnost, krizové řízení – obory, které propojují svět dopravy, technologií a lidí. A přesně to se učíme na Fakultě logistiky a krizového řízení UTB v Uherském Hradišti.

66

ADVERTORIAL

CZ Jsme malá fakulta s velkým srdcem. Vychováváme odborníky, kteří zajišťují, aby společnost fungovala stabilně a bezpečně – od prevence rizik až po řešení krizí. Nabízíme studijní programy jako logistika, ochrana obyvatelstva, environmentální bezpečnost či management rizik.

Naši studenti jsou budoucí profesionálové z Integrovaného záchranného systému, průmyslu i veřejné správy. Fakulta je zapojena do mezinárodních projektů, například Horizon Europe, a vyvíjí inovace jako systém včasného varování před tornády.

U nás nejde jen o teorii – studenti pomáhají při povodních, uprchlických krizích i dalších mimořádných událostech. Spojujeme vzdělání, vědu a praxi s lidskostí.

Fakulta logistiky a krizového řízení dnes není jen součástí Univerzity Tomáše Bati – je to komunita lidí, kteří věří, že vzdělání má smysl, pokud pomáhá měnit svět k lepšímu. Pod vedením děkanky prof. Ing. Zuzany Tučkové, Ph.D., jsme vyrostli z regionálních kořenů do respektované instituce s mezinárodním přesahem.

Naši absolventi mají v praxi výborné jméno. Firmy nás oslovují, protože vědí, že připravujeme odborníky, kteří rozumějí souvislostem a nebojí se zodpovědnosti. Fakulta se podílí na projektech s environmentálním a společenským dopadem – od družicového monitorování krajiny až po vývoj aplikací pro krizové řízení.

Studovat u nás můžete prezenčně i kombinovaně, což otevírá dveře i lidem z praxe. Ať už chcete řídit logistické procesy, chránit obyvatelstvo nebo řešit environmentální rizika, u nás najdete prostor pro rozvoj.

Chcete být součástí světa, kde znalosti mění realitu? Přidejte se k nám. •

TEXT: FLKŘ
FOTO: FLKŘ

flkr.utb.cz

Pro váš
zdravý domov

FEELECO JE NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZNAČKOU
V KATEGORII EKO DROGERIE V HISTORII
VOLBY SPOTŘEBITELŮ.

Ve Volbě spotřebitelů – Nejlepší novinka 2025 získaly produkty FeelEco **prvenství ve třech kategoriích** se čtyřmi vítěznými FeelEco produkty. Takto výrazného úspěchu zatím nedosáhla žádná jiná značka v historii Volby spotřebitelů.

Navíc náš produkt FeelEco MAX Odstraňovač skvrn získal v roce 2025 **značku kvality dTest** v kategorii odstraňovačů skvrn.

FeelEco
NATURAL CARE

e-shop
FeelEco.com

VLAKEM za zdravím i pohodou

TEXT: Jakub Jukl

FOTO: Shutterstock.com,
Palickap / Wikimedia Commons

Cestovat vlakem za zdravím nebo relaxem? Proč ne! Linky Leo Express nespojují jen města, ale také řadu lázeňských míst, kde si můžete dopřát profesionální péči o své zdraví i zaslouženou pohodu.

Train to Health and Wellbeing

Leo Express lines do not just connect cities; they will also take you to a number of spa resorts where you can enjoy top-level professional care of your health and wellbeing.

CZ Zširoké nabídky českých a slovenských lázeňských míst jsme pro vás vytipovali ta, která vám možná při vyřknutí slova lázně nepřijdou na mysl jako první, rozhodně ale stojí za pozornost. A k řadě z nich se přiblížíte vlaky Leo Express.

DARKOV – „ZLATO Z KARVINÉ“

Na severovýchodním okraji republiky v Karviné-Darkově se nacházejí jedny z nejstarších jodových lázní v Evropě. Zdejší voda, jodobromová solanka, které se pro její zlatavý odstín přezdívá „Zlato z Darkova“, je považo-

vána za opravdový tekutý poklad – jedná se o koncentrovanou mořskou vodu třetihorního původu, čerpanou z hloubky 1 500 metrů. Ve zdejších lázních se léčí nervový a oběhový systém, kožní a gynekologické potíže i následky úrazů.

K dokonalé regeneraci přispívá moderní wellness „Svět vitality“ s bazénem, vířivkami a saunami. A kdo chce spojit lázeňský pobyt s turistikou, může vyrazit lanovkou až na vrcholky Beskyd.

SLATINICE – SIRNÝ PRAMEN POD HANOU

Mezi Olomoucí a Prostějovem leží Slatinice, jejichž sirný pramen oceňovali lékaři už v 16. století. Barokní lázeňský dům z roku 1733 si uchoval historický ráz a dodnes můžete řadu procedur absolvovat přímo v jeho zdech.

Voda s charakteristickým sirovodíkovým aroma má nejen léčivý účinek při koupelích, ale i při pití – podporuje trávení a látkovou výměnu, působí protizánětlivě a reguluje hladinu cukru v krvi. Slatinice jsou ideální pro ty, kdo chtějí spojit léčení s venkovským klidem a třeba i s výlety za krásami Hané. →

↑ KARVINÁ-DARKOV

↑ SLATINICE

EN We picked a few places from the wide range of Czech and Slovak spa resorts. We chose those which might not sound familiar, but which are definitely worth your attention. Most of those resorts are easy to reach by our Leo Express trains.

DARKOV – “THE GOLD FROM KARVINÁ”

Far in the northeast corner of the republic, the spa resort of Karviná – Darkov is one of the oldest iodine spa facilities in Europe. Local sources produce concentrated Tertiary sea water coming from the depth of 1,500 m. Its goldish colour, caused by high concentrations of iodine, bromine and salts, gave it the name “The Gold of Darkov”. Local curative facilities focus on the nervous and cardiovascular systems, skin conditions, women's health, and post-injury care.

Be sure to explore the Vitality World, a modern wellness centre with pools, whirlpools, and saunas. And if you care for a trip, take a chairlift to the peaks of the Beskydy Mountains.

SLATINICE – SULPHUR SOURCE IN HANÁ

Located between Olomouc and Prostějov, the natural sulphur source of Slatinice has been valued by physicians ever since the 16th century. The 1733 Baroque Spa House has retained its historical form and still offers a range of spa procedures.

Despite the repulsive hydrogen sulphide aroma, the water has strong benefits both in baths, and when drunk – it stimulates digestion and metabolism, →

CZ → SKALKA – LÁZEŇSKÁ PERLA Z ROKU 1928

Pouhých osm kilometrů od Prostějova leží obec Skalka, známá svými alkalicko-sírnatými prameny. Zdejší voda obsahuje vzácný minerál sylvin, který jinde v České republice nenajdete – nejbližše se vyskytuje až v Rakousku a v Itálii. Lázně vznikly roku 1928 a dodnes lákají návštěvníky svou komorní atmosférou, čistým prostředím a unikátními prameny Svatopluk nebo Cyril a Metoděj. Jejich voda při pitných kúrách léčí choroby jater a trávicí soustavy. Voda ze studánek Jan a Julinka zase pomáhá při chorobách ledvin.

TEPLICE NAD BEČVOU – KOUZLO SUCHÝCH KOUPELÍ

Na rozhraní Hranic a Teplic nad Bečvou pramení silně mineralizovaná teplická kyselka obohacená oxidem uhličitým. Ten proniká kůží při koupelích, rozšiřuje cévy a zlepšuje krevní oběh – proto se tu léčí hlavně srdeční a cévní onemocnění, ale i stavy po operacích páteře, kyčlí a kolen. Můžete tu absolvovat jak vodní, tak suché koupele v plynném oxidu uhličitém.

VELKÉ LOSINY – TERMÁLNÍ ZÁZRAK JESENÍKŮ

Ve stínu jesenických hor se nacházejí nejstarší moravské termální lázně, jejichž voda o teplotě 36 °C je bohatá na sírné sloučeniny. Léčí se tu nemoci

pohybového aparátu, kůže i nervové poruchy, a to již od 16. století.

Termální park Termály Losiny nabízí moderní bazény, wellness procedury i kosmetiku vyráběnou z vody místních pramenů. A když vystoupíte z vody, čeká vás kulturní zážitek: renesanční zámek, slavná ruční papírna a temné příběhy čarodějnických procesů.

BOHDANEČ – SLATINA A BEZTÍŽNÝ ODPOČINEK

Kousek od Pardubic se rozkládají Léčebné lázně Bohdaneč, které čerpají sílu z 12 000 let staré slatiny a minerální vody pramene Nová Panenka. Místní specialitou jsou slatinné zába-

70
INSPIRACE

↑ SKALKA

↑ TEPLICE NAD BEČVOU

↑ ZÁMEK VELKÉ LOSINY /
VELKÉ LOSINY CHATEAU

EN → prevents infection, and controls the level of blood sugar. Slatinice is ideal for those who wish to enjoy therapy in a calm rural environment.

SKALKA – SPA PEARL FROM 1928

Eight kilometres from Prostějov, the resort of Skalka is famous for its alkaline sulphur springs. Local water contains sylvite – uniquely in the Czech Republic; the nearest other sources are in Austria and Italy. The resort was founded in 1928, and still attracts visitors with its pleasant

atmosphere, clean environment, and unique springs. The water from Svatopluk and Cyril-Methodius cures the liver and the metabolic system, while the Jan and Julinka springs are beneficial for the kidneys.

TEPLICE NAD BEČVOU – THE CARBON MAGIC

Right between Hranice and Teplice nad Bečvou, there are unique sources of water with high content of minerals and carbon dioxide, which can penetrate the skin, widening veins and stimulating blood circulation. In addition to cardiovascular conditions, the spa also focuses on post-surgery treatment, especially for the spine, hip joints, and knees. You can bathe in water or in gasiform carbon dioxide.

VELKÉ LOSINY – THE THERMAL JEWEL OF THE JESENÍKY

In the shadows of the Jeseníky Mountains, the oldest Moravian thermal spas can boast water rich in sulphur compounds. Ever since the 16th century, the 36 °C water has worked miraculously on various

lové vany – vodní lůžka, v nichž se tělo vznáší jakoby v pocitu beztíže, zatímco teplo a slatinné minerály působí přímo na postižené klouby.

TOUŠEŇ – LÁZNĚ U PRAHY

Jen kousek od hlavního města v Lázních Toušeň se už od 19. století využívá léčivá sirnoželezitá slatina. Kolonáda a rozsáhlý park navozují atmosféru starých lázeňských časů, přitom péče je tu moderní: léčí se zde revmatické a kožní choroby, následky úrazů i pooperační stavy.

Toušeň je ideální pro ty, kdo hledají lázeňský klid bez dlouhého cestování. Stačí chvilka a dostanete se z pražského shonu do ticha a klidu komorních lázní, kde se o vás rádi postarají.

LUHAČOVICE – KLENOT MORAVY

Co jsou Karlovy Vary pro Čechy, to jsou Luhačovice pro Moravu. Ale zatímco „Vary“ jsou velké lázně kosmopolitního charakteru, Luhačovice jsou lázně spíše komorní – takové malé, české, či spíše moravské. Vyrostly na počátku 20. století nedaleko stejnojmenného městečka v údolí potoka, obklopeném lesy. Svou nesmazatelnou stopu tu zanechal především architekt Dušan Jur-

kovič, jehož stavby čerpají inspiraci v moravském i slovenském folklorním umění. Zdejší prameny, z nichž nejznámější je Vincentka, která se stáčí i do lahví, léčí především dýchací obtíže (pitím a inhalací) a nemoci pohybového ústrojí (uhlíčitými koupelemi). V každém případě do Luhačovic se nejezdí jenom za zdravím a klidem, ale i za kulturním zážitkem.

KAM ZA HRANICE?

Cestující ve vlacích Leo Express mohou samozřejmě navštívit nejen české lázně, ale vyjet za podobnými zážitky i do ciziny. Přesněji řečeno na Slovensko. Slovensko totiž nabízí něco, co v České republice →

↑ LÁZNĚ BOHDANEČ

↑ LÁZNĚ TOUŠEŇ

↑ LUHAČOVICE

conditions of the motor system, skin, and nerves.

The thermal park Termály Losiny offers modern pools, wellness procedures, and cosmetics made from local water. After bathing, there is a lot to admire: the Renaissance chateau, the famous paper workshop, and the dark stories of witch trials.

BOHDANEČ – BOG BATHS

Close to the town of Pardubice, the Bohdaneč spa resort uses the power of the 12,000-year-old bog,

and the mineral water from the Nová Panenka source. It offers “bog baths” – you lie in the mud, your body feels weightless, while the warmth and minerals work on your troubled joints.

TOUŠEŇ – CLOSE TO THE CAPITAL

A short way from Prague, the resort of Lázně Toušeň has benefited from local sulphur-iron bogs ever since the 19th century. In the atmosphere of traditional spa culture, you can enjoy advanced therapy of rheumatic issues and skin conditions, as well as post-surgery treatment.

Toušeň is ideal for those who are looking for a spa respite close to home. It takes only a moment to get from the buzzing capital to the peaceful boutique resort.

LUHAČOVICE – THE JEWEL OF MORAVIA

Bohemia has Karlovy Vary; Moravia has Luhačovice. But while Karlovy Vary is a large and cosmopolitan spa resort, Luhačovice is a cosy and quiet town. →

nenajdete – velké termální lázně a aquaparky.

Přímo na lince našich vlaků mezi Žilinou a Popradem jich leží hned několik. V srdci Liptova je to Bešeňová, termální rezort pro celou rodinu, kde si můžete dopřát koupání v minerální vodě, saunové rituály i jízdu na nejdelším toboganu na Slovensku.

Nedaleko v Tatralandii v Liptovském Mikuláši se zase pod průsvitnou střechou „Tropical Paradise“ můžete

koupat po celý rok při tropických 30 °C. Najdete tu ideální kombinaci wellness a zábavy. Tady si to opravdu užijete, vždyť to je největší aquacentrum nejen na Slovensku, ale i v České republice a v Polsku.

Přímo v Popradu, na úpatí Tater, láká vyznavače termálních lázní areál Aquacity – moderní komplex s termálními bazény, saunovým světem a výhledem na štíty hor. A nejen výhledem! V zimě si odtud můžete do Tater zajet a na horských úbočích si zalyžovat.

NEJKRÁSNEJŠÍ SLOVENSKÉ LÁZNĚ

Samozřejmě, při povídání o slovenských lázních nemůžeme opominout ty nejslavnější a nejhezčí z nich – Piešťany. Klasickou elegancí kolonád tu doplňuje sírné bahno a horká voda o teplotě až 69 °C, která pomáhá při revmatismu a onemocnění pohybového ústrojí. •

↑ AQUACITY POPRAD

↑ VODNÍ PARK BEŠEŇOVÁ / WATERPARK BEŠEŇOVÁ

↑ TATRALANDIA, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

The resort was built in the early 19th century near the village of Luhačovice, in a scenic valley surrounded by woods. It owes much of its unique character to the buildings by architect Dušan Jurkovič, inspired by Moravian and Slovak folk art. The water from local springs is beneficial especially for the respiratory system (drinking and inhaling), and the motor system (carbon baths). Vincentka, water from the most famous source, is distributed in bottles all over the country. Luhačovice are not only a place of peace and respite, but also rich culture.

SLOVAK SPAS

Leo Express trains can take you not only to Czech spas, but also across the border to Slovakia, where you can enjoy something that no Czech resorts can give you – giant thermal spas and water parks.

There are several resorts right on the route from Žilina to Poprad. In the heart of the Liptov region, Bešeňová offers mineral water bathing for the whole family, as well as sauna ceremonies, or a ride on the longest slide in Slovakia.

Nearby, the Tatralandia park in Liptovský Mikuláš offers the “Tropical Paradise”. Under the transparent roof, you can enjoy the tropical temperature of 30 °C throughout the year. The biggest water park in

Slovakia, bigger than any in Czechia or Poland, offers a perfect combination of wellness and fun.

Right in Poprad, in the foothills of the Tatras, the Aquacity water park is a modern thermal spa facility with thermal pools, various saunas, and stunning views of the high peaks above. In the winter, you can choose whether to go bathing or skiing in the mountains.

SUPERIOR SLOVAK SPA

We cannot overlook Piešťany, the most famous and arguably the most beautiful Slovak resort. Surrounded by the classical elegance of colonnades, you can enjoy the benefits of sulphur mud and hot water, up to 69 °C, which cure rheumatism and other conditions of the motor system. •

★★★★★
ALEXANDRIA
Spa & Wellness hotel

**UŽIJTE SI WELLNESS VÍKEND
V LUHAČOVICÍCH**

wellness centrum | saunový svět | venkovní whirlpools | spa rituály |
Francouzská restaurace

HotelAlexandria.cz

Naše nohy si zaslouží péči

Nohy nás nesou celým životem, proto bychom jim měli věnovat láskyplnou pozornost a péči. Rizika křečových žil je lepší odhalit včas, jsou pak snáze léčitelná. O zdravé a pěkné nohy se lidem už 30 let stará primář Žilní kliniky MUDr. Ota Schütz.

74

ADVERTORIAL

TEXT: Žilní klinika

FOTO: Žilní klinika

www.zilniklinika.cz

CZ Naše klinika získala v roce 2021 a 2024 Ocenění Českých 100 nejlepších i díky tomu, že si stále drží svůj vysoký standard. Svědčí o tom i operační program naplněný na 3 měsíce dopředu. Lidé od nás očekávají, že se křečových žil zbaví bezbolestně, s dobrým kosmetickým výsledkem a nebudou muset mít obavy z komplikací, kterými může být zánět žil, bércový vřed nebo plicní embolie.

Na základě zkušeností za pomoci vyšetření barevným duplexním ultra-

zvukem je určen způsob léčby. Vylepšením je laserová katetrizační léčba podle individuálních potřeb pacienta, aby byl výsledek perfektní. Používáme lokální (místní) anestezii, která zaručuje bezbolestnost i po operaci, ale zároveň není pro tělo zatěžující. Dvě hodiny po opuštění sálu je možné odejít domů.

Cílem je ošetřit všechny křečové žíly najednou a zamezit jejich opětovnému výskytu. Doporučujeme podchytit toto onemocnění včas. Při neléčení se žilní problémy zvětšují. Léčba je pak náročnější po stránce časové i finanční.

Jakmile jsou žíly viditelné, vystupující nebo pociťujete nepohodlí v oblasti nohou (i když v některých případech křečové žíly nebolí), neměli byste preventivní prohlídku odkládat. Jediný způsob, jak se křečových žil definitivně zbavit, je operace, v kombinaci s laserem a sklerotizací, nebo lepení žil.

Spolehněte se na špičkovou péči s maximálním zdravotním i kosmetickým efektem. •

WE ARE DIFFERENT

Ponořte se s námi
do světa automatizace

Partnership. With Guarantee.

Pojištění na hory? Dobrý

Cestovný pojištění i pro srážku na sjezdovce? Lepší

20%
sleva ❄️

Jste milovníci zimních sportů? Nenechte nic náhodě a sjednejte si **cestovní pojištění SingleTrip**, které automaticky zahrnuje i odpovědnost při srážce na sjezdovce.

Od 1. 1. do 31. 3. s 20% slevou na cesty po Evropě.

ERVpojistovna.cz

To lepší cestovní pojištění

Evropská pojišťovna

AFRICKÁ *Exclusive* 2026 ODYSEA

SOUKROMÝM LETADLEM

MAROKO • NAMÍBIE • BOTSWANA
ZIMBABWE • ZAMBIE • SEYCHELY

- 🌍 SOUKROMÉ LETADLO BOEING 737 V LUXUSNÍ KONFIGURACI
- 🌍 POUZE 64 KOMFORT SEDAČEK
- 🌍 ALL INCLUSIVE SERVIS NA PALUBĚ
- 🌍 DENNÍ I NOČNÍ SAFARI
- 🌍 PROFESIONÁLNÍ ČEŠTÍ PRŮVODCI
- 🌍 LUXUSNÍ HOTELY A LODGE
- 🌍 DOKONALÝ SERVIS ESO TRAVEL

30. 10. - 14. 11. 2026

678.300,- Kč

KONTAKTUJTE VAŠEHO
OSOBNÍHO KONZULTANTA

📞 724 589 270
603 410 221

WWW.EXOTIKA.CZ/AFRICKA-ODYSEA

TKANÝ VINYL

- LUXUSNÍ VZHLED A TEXTURA
- EXTRÉMNÍ ODOLNOST
- DESIGNOVÝ EFEKT

VHODNÉ DO: HOTELŮ, RECEPCI,
PRÉMIOVÝCH INTERIÉRŮ

AVANTI FLOORS S.R.O.

SHOWROOM AVANTI KARLÍN
PONDĚLÍ–PÁTEK 9:00–18:00 HOD
ROHANSKÉ NÁBŘEŽÍ 693/10
PRAHA 8 – KARLÍN

SHOWROOM AVANTI ZLIČÍN
PONDĚLÍ–NEDĚLE 9:00–20:00 HOD
HELSINSKÁ 192/1
PRAHA 5 – ZLIČÍN

VELKOBOCHODNÍ SKLAD
AVANTI FLOORS S.R.O.
NA SADECH 246
252 25 ZBUZANY

- JIŽ 33 LET NA TRHU
- PŮSOBNOST PO CELÉ ČESKÉ REPUBLICE
- KOBERCE, PVC A VINYL – VČETNĚ POKLÁDKY BYTOVÝCH I KOMERČNÍCH PROSTOR
- DEKORAČNÍ PRVKY DRAC
- **NOVINKA NA TRHU – TKANÝ VINYL 2tec2**

WWW.AVANTI-KOBERCE.CZ

AVANTI
• KOBERCE • PODLAHY • PVC •
Váš spolehlivý partner

VELO

WEIRDLY WONDERFUL® NIKOTINOVÝ SÁČEK

VELO - NIKOTIN V SÁČKU. ZNÍ TO ZVLÁŠTNĚ?

Taky že ano. Ale zároveň je to prostě WONDERFUL. Nikotinové sáčky VELO neobsahují tabák a díky pohodlnému umístění pod horní ret prakticky nepřekáží. Umožňují užívání nikotinu kdekoliv a kdykoliv.

VYZKOUŠEJ
VELO ZDARMA

PRVNÍ ZKUŠENOST S VELO? ZAČNI ZDE

● ○ ○ ○ ○ ○ 4 mg nikotinu

VELO TI SEDÍ? VYBER SI PŘÍCHUŤ

■ ● ○ ○ ○ ○ 6 mg nikotinu
 ■ ● ● ○ ○ ○ 10 mg nikotinu
 ■ ● ● ● ○ ○ 10,9 mg nikotinu

ZKUŠENÝ UŽIVATEL? OBJEV VELO INTENSE

● ● ● ● ● ○ 10,9 mg nikotinu

V NAŠEM SVĚTĚ SE STÁLE NĚCO DĚJE!
Nenech si ujít žádnou z WEIRDLY WONDERFUL® soutěží.
Více na [velo.cz](https://www.velo.cz)

TENTO VÝROBEK OBSAHUJE NIKOTIN, KTERÝ JE VYSOCE NÁVYKOVOU LÁTKOU

EZARA nadčasová elegance

PODPOŘTE PROSÍM
NADAČNÍ FOND
ZÁMEK STUDÉNKA

Domov je místem pohodlí a stylu. I koupelna je místem, které si zaslouží pozornost. Koupelnový nábytek EZARA spojuje moderní design s kvalitním zpracováním.

CZ DESIGN A INSPIRACE

Nábytek navazuje na sérii CIRASA, nabízí bezúchytkový systém otevírání zásuvek a zachovává čistou linii. Dekorační lišta CHANEL doladí vzhled podle vkusu.

ROZMĚRY A UMYVADLA

Skříňky 50–100 cm jsou kompatibilní s umyvadly SIDRA, PIEDRA, PRACTICO a SLIM. Pro větší koupelny 120–140 cm s dvojumyvadly PURA. Desky z DTDL nebo Rockstone lze kombinovat s umyvadly na postavení.

SVĚTLO A ATMOSFÉRA

LED osvětlení 6000 K pod umyvadlem vytváří rovnoměrné nasvícení a příjemnou atmosféru při hygieně i odpočinku.

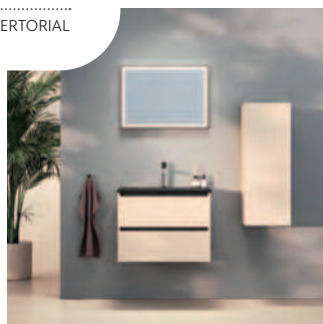
PRAKTIČNOST A ÚLOŽNÝ PROSTOR

Zásuvky s pomalým dojezdem a automatickým dovřením zajišťují tichý chod. Pro rozšíření úložného prostoru lze doplnit skříňky ESPACE, vysoké, úzké nebo otevřené regály.

EZARA přináší do koupelny chytrá řešení, elegantní detaily a komfort, který oceníte každý den. •

80

ADVERTORIAL

EZARA – Timeless Elegance

Home is a place of comfort and style, and the bathroom deserves particular attention. Bathroom furniture EZARA combines modern design with superb workmanship.

TEXT A FOTO: SAPHO

EN DESIGN AND INSPIRATION

A successor of the CIRASA range, it offers pure outlines with handleless drawers, completed with a CHANEL decorative lath.

DIMENSIONS AND WASHBASINS

Cabinets 50–100 cm wide are compatible with washbasins SIDRA, PIEDRA, PRACTICO, and SLIM. For larger bathrooms, 120–140 cm ca-

binets combine with the PURA double washbasin. Countertop washbasins can be used with DTDL or Rockstone tops.

LIGHT AND ATMOSPHERE

6000 K LED light under the washbasin provides even lighting and a pleasant atmosphere for your self-care and relaxation.

SUAVE STORAGE

Soft-close slides guarantee silent and complete closing of the drawers. To gain more storage space, combine sink-base cabinets with ESPACE furniture – tall, narrow, or open shelves.

EZARA brings smart solutions and elegant details to your bathroom for everyday comfort. •

český koupelňový nábytek

série LOREA

← *moderní
dekorý a barvy*

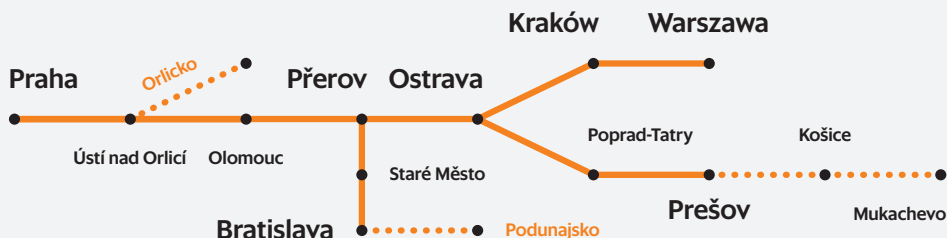
 SAPHO

jedinečný styl pro Vás

Naše spoje Our Connections

Emoce na e-shopu nenajdeš Sdílej okamžiky

LUMIA GALLERY

Světelná imaginace bez hranic

*Projděte 1400 m² digitálního umění ve 2 patrech.
Světlo, zvuk a pohyb propojené ve 24 instalacích.
Zážitková galerie audiovizuálního umění
v centru Prahy.*

LUMIA
light art museum

Celetná 596/15
Praha 1

Po - Ne
10 - 21

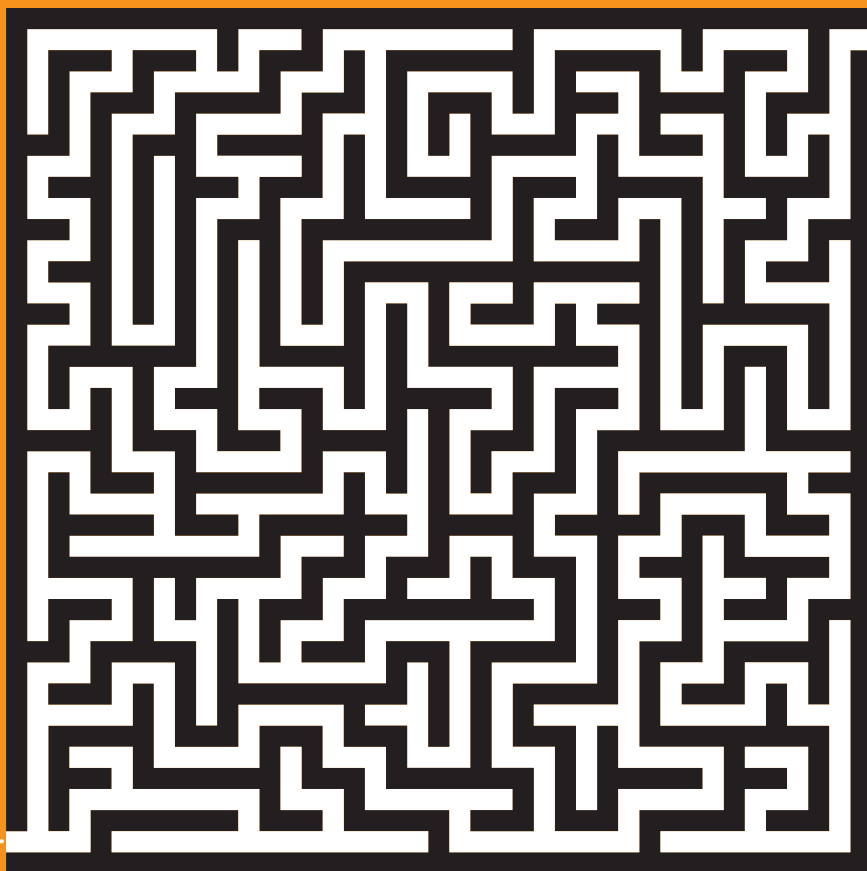
MŇAU,
*já jsem Lexi
a budu tě provázet
na tvé cestě.*

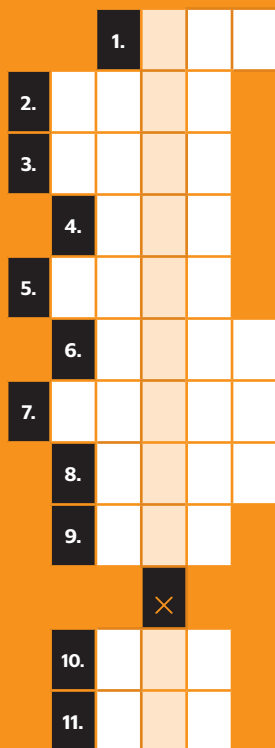
**POMOZ NAJÍT LEXI
CESTU BLUDIŠTĚM K HRADU.**

84

PRO DĚTI

JAK SE LEONTÝNKA NAUČILA KOMUNIKOVAT

DOPLŇOVAČKA

1. MUŽ
2. ČERNO-ORANŽOVÝ PLAZ
3. NOČNÍ PTÁK
4. BALON
5. TEČE Z KOHOUTKU
6. PRASÁTKO
7. UŠÁK
8. OPAK PLÁČE
9. ZBRAŇ RYTÍŘŮ
10. $4 + 4$
11. NAVLÉKNEŠ JI DO JEHLY

ŘEŠENÍ
DOPLŇOVAČKY
POVÍDEME SI

Na malém nádraží žila veselá jménem Leontýnka. Byla krásně oranžová, měla ráda   a toužila být užitečná. Jenže často zapomínala mluvit s ostatními.

„Já to zvládnou sama,“ myslala si vždycky. „Nebudu přece nikoho otravovat.“ Jednoho rána jí výpravčí oznámil: „Leontýnko, pojedíš do za horami. Čeká tam pan učitel s , pojedou s tebou na výlet na !“

„Už jeduuuu!“ zapískala Leontýnka a vyrazila po . Míjela , i – ale nevšimla si, že přehlédla výhybku, která ji zavedla na jinou kolej. Jela špatně!

Na dalším nádraží místo pana učitele s   čekal překvapený s . Leontýnka si tiše zamumlala: „To asi není ono... najdu to sama!“ Jela dál a na rozcestí viděla, jak se dělí k a k . Na větvi seděla moudrá . Leontýnka váhala, ale nezeptala se a vydala se vlevo. Po chvíli projela temným . Tam stál starý . „Kam jedeš, Leontýnko?“ volal. „Jen tak!“ odpověděla a odvrčela pryč.

 už odbíjely poledne, když unavená Leontýnka potkala u trati. „Promiň,“ řekla konečně tichým hlasem. „Zabloudila jsem. Hledám vesnici, kde čekají   s panem učitelem. Pomůžeš mi?“ se usmál: „Jasně! Jeď rovně přes a pak doprava kolem .“ „Děkuji!“ zapískala Leontýnka a brzy dorazila na správné nádraží.

„Leontýnko! Už jsme se bály, že nepřijedeš!“ volaly . „Promiňte,“ omlouvala se upřímně. „Zabloudila jsem, protože jsem se nikoho nezeptala.“ Pan učitel se usmál: „To se stává. Hlavní je, že ses poučila – mluvit s ostatními je důležité.“   naskočily do vagonků a Leontýnka je šťastně vezla k . Cestou vyprávěla svůj příběh. Jedna holčička jí s úsměvem přiznala: „Víš, Leontýnko, i my se někdy bojíme zeptat ve . Ale teď víme, že je lepší to říct!“

Večer, když se vrátila do depa, se usmívala. Její bylo plné radosti. Od té doby zdravila , povídala si s ostatními a nebála se ptát. Protože pochopila, že povídání s ostatními je jako mezi srdci – spojuje nás a dělá svět krásnějším!

Dřevěná okna a dveře od výrobce: značka TRUSTAV, česká kvalita s tradicí

TEXT: Jana Šetele, TRUSTAV
FOTO: David Kraus pro TRUSTAV

Kvalitní okna a dveře nejsou jen doplněk domu – jsou jeho základ. Ovlivňují, kolik světla, hluku i zimy pustíte dovnitř, a mají přímý vliv na to, jak dlouho vám stavba bez problémů vydrží.

CZ Společnost TRUSTAV se už od roku 1998 specializuje na výrobu prémiových dřevěných oken a dveří. Na kontě má přes 25 000 oken a 1 100 dveří pro rodinné domy, veřejné budovy i kulturní památky. Každý kus vzniká na míru – s důrazem na funkčnost, přesnost a detail. Výroba probíhá v České republice a z velké části ručně.

TRADICE JDOU V RUKU V RUCI S MODERNÍ TECHNOLOGIÍ

Všechna okna a dveře TRUSTAV jsou vyráběny z kvalitního dřeva a opatřeny vícevrstvou povrchovou úpravou, která zaručuje odolnost vůči povětrnostním vlivům i času. Samozřejmostí jsou kvalitní kování, izolační skla a precizní těsnění, díky nimž dosahují výrobky TRUSTAV vynikajících tepelně-izolačních parametrů a pomáhají snižovat energetické ztráty.

DOMINUJE PRAHA, TRUSTAV ALE NAJDETE PO CELÉM ČESKU

Okna a dveře TRUSTAV najdete po celé ČR v Praze, Brně, Karlových Varech, Českém Krumlově, Ostravě atp. Výplně značky TRUSTAV zdobí i ikonické budovy – od hotelu Imperial přes Strahovský klášter a Muzeum hudby až po zámek Loučeň. Při rekonstrukcích historických objektů a domech v památkových zónách je nezbytná spolupráce s památkáři, kterou TRUSTAV také zajišťuje, a to včetně zpracování podkladů pro grantové příspěvky.

Práce mluví sama za sebe – kvalita, která obstála ve zkoušce času i nároků zákazníků. Fotografie realizací, videa z výroby i reference naleznete na www.trustav.cz.

Chystáte se stavět, rekonstruovat nebo vyměnit stará okna? Napište na trustav@trustav.cz a najdete řešení, které vydrží. •

Firma TRUSTAV s. r. o.

patří opakovaně mezi Českých 100 Nejlepších. Je držitelem certifikátů ISO 14001:2016, 45001:2018 a 9001:2016. Zajišťuje kompletní servis od prvotní konzultace přes výrobu až po instalaci a dokončovací práce. Doménou TRUSTAVU jsou historická okna a dveře pro památkově chráněné stavby, které vyžadují technicky náročná provedení a musí splňovat zákonné povinnosti.

SVĚT SE MĚNÍ, TAK SE PŘIPRAV

Navštiv Dny otevřených dveří
23. – 24. 1. 2026, protože:

- ti představíme naše fakulty
- ti pomůžeme zvolit ideální studijní program
- ti ukážeme náš skvělý kampus
- tě přesvědčíme, že technických předmětů se nemusíš bát
- je lepší jednou vidět, než stokrát slyšet

www.vsb.cz

@vsbtuo

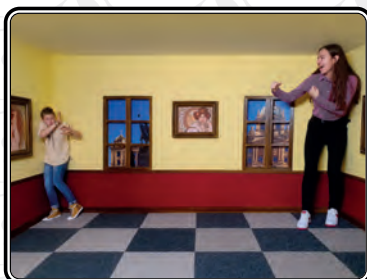
MUZEUM FANTASTICKÝCH ILUZÍ

MUSEUM OF FANTASTIC ILLUSIONS

Nejzábavnější muzeum v Praze!

The funniest museum in Prague!

www.muzeumfantastickychiluzi.cz

